

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia ako príslušný orgán štátnej správy podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako príslušný orgán na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 56 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“), rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „**Sanácia kalových jám Solivary**“ predloženého navrhovateľom, spoločnosťou Kolifaktor, s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8, 811 02 Bratislava IČO: 36 823 848, v spojení s § 18 ods. 2 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, postupujúc podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Sanácia kalových jám Solivary**“, uvedená v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti, situovaná v Prešovskom kraji, v okrese Prešov, v meste Prešov, k.ú. Solivar – mimo obytnej zóny, predmetom ktorej je sanácia pôvodnej činnosti, ktorou bolo skladovanie vápenato – horečnatých kalov zo spracovania a výroby soli v bývalom Solivare Prešov

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad v súlade s § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie určuje navrhovateľovi podmienky *zmierňujúce vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie*:

- Trvať na pravidelnej kontrole technického stavu a čistoty mechanizmov a automobilov dodávateľa za účelom zabezpečenia ich dobrého technického stavu počas práce v areáli a zamedzenia znečisťovania cestných komunikácií.
- Zabezpečiť v čase sucha skrápanie prašných areálových komunikácií a miesta zásypu.

Upozornenie:

Podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **dotknutá verejnosť**, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti má postavenie **účastníka konania** v povoloňacom konaní k navrhovanej činnosti.

Podľa § 38 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ak príslušný orgán zistí nesúlad návrhu na začatie povoloňacieho konania k navrhovanej činnosti s týmto zákonom alebo s rozhodnutím vydaným podľa tohto zákona, alebo s jeho podmienkami, vydá záväzné stanovisko, v ktorom túto skutočnosť uvedie a zároveň poučí navrhovateľa. Ak zistený nesúlad spĺňa kritéria zmeny navrhovanej činnosti uvedenej v § 18 ods. 1 alebo ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, príslušný orgán upozorní na povinnosť doručiť príslušnému orgánu oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

Odôvodnenie

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Prešov“) ako príslušný orgán štátnej správy, na základe žiadosti navrhovateľa, Kolifaktor, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8, 811 02 Bratislava IČO: 36 823 848 (ďalej len „navrhovateľ“), doručenej Okresnému úradu Prešov dňa 16.11.2020, začal podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a podľa § 18 ods. 2 psím. d) v spojení s § 29 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie správne konanie.

Podľa § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v rámci zisťovacieho konania zaslal Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP3-2020/052980-02/FJ zo dňa 25.11.2020 predmetné oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ktoré je v súlade s § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v lehote do 3 pracovných dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, na zaujatie stanoviska rezortnému orgánu (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky), dotknutým orgánom (Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja., oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia – úsek štátnej vodnej správy, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia, Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor, Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, Krajský pamiatkový úrad Prešov, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky), povoľujúcemu orgánu (Mesto Prešov, stavebný úrad) a dotknutým obciam (Mesto Prešov).

Zverejnenie navrhovanej zmeny

Okresný úrad v súlade s § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zverejnil dňa 23.11.2020 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/sanacia-kalovych-jam>

Podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutá obec do 3 pracovných dní po doručení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce o tejto skutočnosti a o tom, kedy, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť zasielať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať, pričom zabezpečí prístupnosť oznámenia o zmene navrhovanej činnosti pre verejnosť najmenej 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií.

Podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia oznámenia podľa § 29 ods.8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce.

POVAHA A ROZSAH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

História odkaliska:

Areál Solivarov patrí historicky k najvýznamnejším soľným ložiskám na východe Slovenska s množstvom technických pamiatok súvisiacich s ťažbou soli. Už v stredoveku tu vyvierali soľné pramene, z ktorých sa získavala soľ. V roku 1572 sa začalo s hlbinnou ťažbou. V roku 2008 dosahovala ťažba 100 tisíc ton soli. V júni v roku 2009 bol vyhlásený konkurz na firmu Solivary, a.s. Prešov a po 439 rokoch bola ťažba ukončená.

V kalových poliach boli skladované vápenato – horečnaté kaly zo spracovania a výroby soli. Tieto kaly sú husté a plastické a boli deponované na odkalisko v stave suspenzie, kde dochádzalo k následnej sedimentácii a odvodneniu. Pôvodné kalové polia boli vybudované v 20. rokoch. Z vývozom týchto kalov sa prestalo v roku 1997. Potom boli už odpady zo spracovania a výroby soli zatláčané späť do podzemných dobíjajúcich priestorov Prešov I. – Solivar.

Zasolené vápenato – horečnaté (kaly) odpady zo spracovania a výroby soli boli skladované v troch jamách a na troch plochách kalových navážiek, kde podľa odhadu bolo v umiestnených cca 50 000 – 80 000 m³ odpadu.

Do júna 2009 bola vlastníkom areálu akciová spoločnosť Solivary, akciová spoločnosť Prešov, ktorá v tomto termíne vyhlásila konkurz. Aktuálnym vlastníkom je spoločnosť Kolifaktor, s.r.o.

V roku 2016 poveril navrhovateľ Kolifaktor, s.r.o. spoločnosť DEKONTA Slovensko, spol. s r.o., na vykonanie Environmentálneho auditu na lokalite „Areál Solivary Prešov“. Cieľom environmentálneho auditu bolo určenie existencie a rozsahu potenciálneho ohrozenia životného prostredia vo vzťahu k historickým aktivitám v areáli. Záverečné stanovisko z vykonaného auditu bolo nasledovné: „Na základe vyhodnotenia archívnych podkladov a aktuálnych výsledkov environmentálneho auditu nie je dôvod predpokladať, že lokalita predstavuje environmentálne a zdravotné riziko.“ Zároveň bol v záverečnom stanovisku navrhnutý aj ďalší monitoring hodnotenej lokality. Navrhovateľ Kolifaktor, s.r.o. monitoring podľa odporúčenia Environmentálneho auditu realizoval a následne obsah odkaliska po certifikovaní ako hnojivo a opakovaných skúškach v akreditovanom laboratóriu vyviezol a zapracoval do pôdy.

Základné údaje o zmene navrhovanej činnosti:

Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti, ktorou bolo skladovanie vápenato – horečnatých kalov zo spracovania a výroby soli v bývalom Solivare Prešov.

V súčasnosti je rekultivácia plôch po ukončení činnosti spravidla upravená v záverečnom stanovisku vydanom k posúdenej a povolenej činnosti. Vzhľadom k tomu, že prevádzka Solivaru Prešov trvala 439 rokov a využívanie kalových jám bolo ukončené ešte v roku 1997, nebolo a ani nemohlo byť hodnotenie vplyvov tejto činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. vykonané.

Z toho dôvodu je potrebné pri dodržaní legislatívnych podmienok hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie postupovať v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z., podľa ktorého „ukončenie navrhovanej činnosti, ktoré je spojené s likvidáciou, sanáciou, rekultiváciou alebo s viac ako jednou z týchto činností, je ako zmena povolenej

navrhovanej činnosti samostatným predmetom posudzovania alebo zisťovacieho konania len vtedy, ak také ukončenie navrhovanej činnosti nebolo súčasťou posúdenia navrhovanej činnosti.“

Z citovaného odseku zákona je zrejmé, že vzhľadom k tomu, že sanácia a rekultivácia kalových jám nebola súčasťou posúdenia pôvodnej činnosti, je potrebné navrhovanú činnosť posudzovať samostatným predmetom posudzovania alebo zisťovacieho konania.

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená do kategórie:

9. Infraštruktúra,

položka č. 1. Odkaliská, úložiská popolčeka a odvaly hlušiny s kapacitou – od 50 000 m³ do 250 000 m³ (zisťovacie konanie), od 250 000 m³ (povinné hodnotenie).

Podľa vykonaného environmentálneho auditu na lokalite „*Areál Solivary Prešov*“ zasolené vápenato – horečnaté (kaly), odpady zo spracovania a výroby soli boli skladované v troch jamách (kalová jama č. 1 - 7 637 m², kalová jama č. 2 – 3 861 m², kalová jama č.3 – 2 734 m²) a na troch plochách kalových navážiek. Podľa odhadu bolo v kalových jamách a navážkach umiestnených cca 50 000 – 80 000 m³ odpadu. Environmentálne rizika dotknutej oblasti boli posúdené nezávislým environmentálnym auditom, podľa ktorého dotknutá lokalita nepredstavuje environmentálne a zdravotné riziko. Obsah kalových jám bol odstránený a účelne využitý. Na sanáciu kalových jám bude použitý výhradne materiál nepredstavujúci environmentálne a zdravotné rizika.

Opis zmeny technického a technologického riešenia:

V súčasnosti sú kalové polia rušivým prvkom scenérie krajiny a predstavujú aj určité možné rizika úrazov pre osoby pohybujúce sa v ich okolí. Ich využitie na pôvodný účel už nie možné, ani žiaduce.

Navrhovateľ má záujem využiť územie bývalých kalových jám ako stavebné pozemky v súlade s aktuálnym platným Územným plánom mesta Prešov. Za tým účelom potrebuje kalové jamy zasýpať a plochu vyrovnať.

Pre zmenu navrhovanej činnosti má navrhovateľ spracovanú projektovú dokumentáciu. Zaväzať sa má sendvičovým spôsobom tak, aby sa vzhľadom na hĺbku jám dosiahla požadovaná únosnosť podlažia.

Výsledkom zmeny navrhovanej činnosti bude rovná plocha s rozlohou 10 516 m², na ktorej bude možné postaviť budovu pre občianske vybavenie, v súlade s platným územným plánom.

Celkové množstvo materiálu pre sanáciu – zásyp prvej etapy kalových jám bolo odborne spôsobilou osobou – geodetom určené na 19 980 m³, čo predstavuje cca 40 000 ton zásypového materiálu. Ako zásypový materiál má navrhovateľ dodávateľským spôsobom pripravené akreditovanou skúškou certifikované recyklované kamenivo a štrk s prímiesou jemnozrnej zeminy s preukaznou skúškou pre posúdenie vhodnosti.

Ako zásypový materiál nesmie byť použitý materiál, ktorý je klasifikovaný ako odpad, ani žiadny taký materiál, ktorý by ohrozoval životné prostredie, alebo zdravie ľudí. Skrývkové práce nebudú realizované. Hrádza vytvorená okolo kalových jám bude nahrnutá do jám. Vrstva ornice z hrádze bude použitá na vyrovnanie ostatných plôch. Zelené plochy a parková zeleň budú riešené v súlade s platnými regulatívmi pre dotknutú oblasť v projektovej dokumentácii v následnom procese – realizovaní výstavby na upravenom stavebnom pozemku.

Umiestnenie navrhovanej činnosti:

Zmena navrhovanej činnosti je situovaná v Prešovskom kraji, v okrese Prešov, v meste Prešov, v katastrálnom území Solivar – mimo obytnej zóny, na parcelách č: 614/1, 614/2, 615/1, 615/2, 615/6, 615/7, 616/1, 616/2, 9819/3, 9819/69, druh pozemkov ostatná plocha. Vlastníkom pozemkov je spoločnosť Kolifaktor, s.r.o.

Dotknuté územie sa nachádza v katastrálnom území Solivar, v intraviláne mesta Prešov, v priemyselnej zóne. Areál je ohraničený zo severu nákupným domom Tesco a z juhovýchodu nezastavanou plochou v blízkosti, ktorej tečie rieka Sekčov. Umiestnenie navrhovanej činnosti nevyžaduje sanácie, demolácie, ani výrub.

Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite:

Súčasný stav dotknutej lokality vyžaduje riešenie (nevyužitie, devastované plochy, prašnosť, riziko úrazov, šírenie invázných druhov). Úpravou týchto plôch sa vytvorí priestor pre rozvoj občianskej vybavenosti a iných verejno-prospešných stavieb pre dotknuté obyvateľstvo.

Priaznivé vplyvy:

- Zmysluplné využitie majetku – pozemkov.
- Využitie recyklátov – recyklovaného kameniva zo stavieb a demolácií.
- Vytvorenie pracovných miest.
- Vytvorenie priestoru pre zlepšenie občianskeho vybavenia pre dotknuté obyvateľstvo..
- Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov, nakoľko sa jedná o druh pozemku ostatné plochy, využitie surovinových zdrojov regiónu, dopravných a stavebných kapacít.
- Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zásahu do chránených území ani ochranných pásiem podľa osobitných predpisov.
- Lokalita má vhodné dopravné napojenie na cestnú sieť.

Negatívne vplyvy:

Za negatíva navrhovanej činnosti v danej lokalite považujeme nárast intenzity hluku a emisii z dopravy zásypových materiálov. Tieto vplyvy budú dočasné, krátkodobé.

POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber lesných pozemkov a pôdy

K novému záberu lesných pozemkov a pôdy nedôjde, pretože navrhovaná činnosť bude realizovaná na parcelách, ktoré sú vedené ako ostatná plocha. Parcely sa nachádzajú v katastrálnom území Solivar a Prešov.

Spotreba vody

Pre zmenu navrhovanej činnosti nie je potrebná pitná, ani úžitková voda. Zásypový materiál bude dodávaný dodávateľskými organizáciami na miesto určenia. Sociálne požiadavky a vybavenie svojich zamestnancov si budú riešiť dodávateľské organizácie. Skrúpanie ciest v prípade prašnosti bude vykonávané cisternovým vozidlom.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre zásypové práce bude použité recyklované kamenivo, zemina, štrk ílovitý a vápno pre presušenie dna kalových jám. Všetky zásypové materiály budú certifikované pre daný účel použitia. Ako zásypový materiál nebude použitý materiál, ktorý je klasifikovaný ako odpad, ani žiadny taký materiál, ktorý by ohrozoval životné prostredie, alebo zdravie ľudí.

Pre prvú etapu jám bolo odbornou spôsobilou osobou – geodetom určené na 19 980 m³, čo predstavuje cca 40 000 ton zásypového materiálu. Potreba ďalšieho zásypového materiálu bude konkretizovaná v ďalšom procese. Podľa odhadov bolo v kalových jamách umiestnených

50 000 – 80 000 m³ odpadu. To znamená, že podobný objem bude činiť aj potreba zásypového materiálu. Konkrétna potreba bude závisieť od účelu využitia pozemku (zvýšenie resp. zníženie úrovne voči okolitému terénu).

V porovnaní so súčasným stavom sa spotreba surovín prejaví vo forme zásypového materiálu potrebného na sanáciu kalových jám.

Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje energetické zdroje.

Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

Areál navrhovanej činnosti je dopravne napojený na Solivarskú ulicu. Navrhovanou činnosťou nedôjde k zmene dopravnej infraštruktúry mesta Prešov ani časti Solivar.

Zásypový materiál bude dodávaný od zmluvných dodávateľov v Prešove a blízkom okolí. Dodávky budú realizované nákladnými motorovými vozidlami dodávateľov, resp. formou dopravných služieb.

Zásypové práce sa predpokladá realizovať v krátkom časovom horizonte v trvaní cca 100 dní s predpokladom 16 nákladných motorových vozidiel denne, čo predstavuje únosnú záťaž na cestnú sieť aj dotknuté obyvateľstvo.

Súčasný dopravný riešenie územia obce nebude dotknuté realizáciou projektu a obyvatelia dotknutej obce takúto prepravu ani nepostrehnú. Nedôjde k významnejšiemu zvýšeniu dopravného zaťaženia v obci.

Dodávky zásypového materiálu nepredstavujú významné nároky na verejnú dopravnú sieť, pretože tieto budú realizované v krátkom časovom horizonte cca 100 v rozsahu cca 16 nákladných áut denne. Organizáciou dopravy je možné tieto vplyvy významne zmierniť. To znamená, že dochádza len k časovo obmedzenej a únosnej zmene.

Nároky na pracovné sily

Realizácia navrhovanej činnosti bude zabezpečená dodávateľsky. Nároky na pracovné sily nevznikajú.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Základným výstupom je efektívna premena nevyužiteľného pozemku so zlým estetickým aj environmentálnym dopadom na životné prostredie na stavebný pozemok využiteľný pre výstavbu objektov občianskej vybavenosti.

Oproti pôvodnému stavu dôjde úpravou pozemkov k pozitívnej zmene scenérie dotknutej lokality s priaznivými environmentálnymi dopadmi a k účelnému využitiu nehnuteľného majetku – pozemkov.

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Zdrojmi znečistenia ovzdušia v súvislosti so zasýpaním kalových jám budú:

- Pohyb nákladných vozidiel a mechanizmov potrebných pri prácach vykonávaných po cestných komunikáciách.
- Práce vykonávané v priestore odkaliska a jeho najbližšom okolí (doprava, rozhrňanie kameniva, štrku a zeminy).

Kategorizácia zdrojov

Cestná doprava je kategorizovaná ako mobilné zdroje a bude líniovým zdrojom znečistenia, s celkovou intenzitou cca 16 vozidiel denne. Vlastnú sanáciu kalových jám (rozhrňanie, utlačanie) možno považovať za plošný zdroj znečisťovania ovzdušia.

Charakteristika zdrojov

Hlavnými zdrojmi znečisťovania bude doprava zásypového materiálu a jeho rozvoz, vysýpanie, rozhrňanie a utlačanie na odkalisku. Určujúcou škodlivinou znečisťovania ovzdušia budú tuhé znečisťujúce látky (TZL) - suspendované častice PM₁₀. Príspevok nového zdroja znečisťovania ovzdušia bude vzhľadom na jeho krátkodobé pôsobenie a na hospodársky, ekonomický aj environmentálny prínos, ktorý nová činnosť pre región prinesie únosný.

Emisie tuhých znečisťujúcich látok sú závislé od organizácie dopravy. Činnosť bude realizovaná v krátkom časovom intervale, cca 100 dní s počtom vozidiel cca 16 denne. Organizácia dopravy bude riešená tak, aby nezaťažila rannú a poobedňajšiu špičku a v prípade prašnosti bude zabezpečené skrúpanie prašných povrchov v areály vodou.

Odpadové vody

Odpadové vody z navrhovanej činnosti nebudú vznikať.

Hluk

Zdrojom hluku počas navrhovanej činnosti bude doprava zásypových materiálov. Ojedinelým zdrojom hluku je aj hluk z rozhrňania a utlačania materiálov, ktorý je však časovo obmedzený v priebehu dňa. Navrhovateľ predpokladá, že zásypové práce sa budú vykonávať približne 100 dní.

Činnosť bude realizovaná v postačujúcej vzdialenosti od obytnej zóny, ktorá je vzdialená viac ako 500 m.

Vibrácie pochádzajúce z prevádzky automobilov a mechanizmov je možné charakterizovať ako lokálne obmedzené. Ich intenzita v žiadnom prípade nedosiahne hodnoty, ktoré by mohli mať akýkoľvek vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov najbližších obytných domov, ktoré sú vo vzdialenosti viac ako 500 m.

Doprava je všeobecne zdrojom otrasov, ktorých veľkosť a charakter je daný typom vozidiel, konštrukciou a stavom vozovky. Tieto otrasy pôsobia na stavby v blízkom okolí komunikácií seizmickými účinkami. Významnou veľkosťou sa prejavujú dopravné otrasy z cestnej dopravy najviac vo vzdialenosti niekoľko metrov od miesta vzniku. Vibrácie dosahujú frekvencie 30 až 150 Hz a amplitúdu niekoľko desiatok μm . Charakter zámeru a jeho poloha nepredpokladá vznik vibrácií presahujúcich najvyššie prípustné hodnoty.

Pri uvádzaných hodnotách nie je predpoklad, že v dôsledku navrhovanej činnosti sa hluková situácia v najbližšej obytnej zóne citelne zhorší.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa nebude vyskytovať produkcia elektromagnetického, alebo rádioaktívneho žiarenia.

Zápach a iné výstupy

Zásypový materiál tvorí kamenivo, zemina a štrk, ktoré nie sú zdrojom zápachu. Do zásypu nebudú použité žiadne odpadové látky. Teda nedochádza k zápachu, ani k iným výstupom okrem definovaných.

PREPOJENIE S PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSTAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHLADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLOGIE

Realizovaná činnosť je situovaná do areálu bývalých Solivarov Prešov. Zmena sa dotýka len bývalých kalových jám, ktoré sú vo vlastníctve navrhovateľa. Na dotknutom území sa nevyskytujú žiadne stavebné objekty, ani technické stavby, ktoré by mohla realizácia navrhovanej činnosti ovplyvniť. V susedstve sú umiestnené nehnuteľnosti bývalého areálu Solivary Prešov, ktoré sú tiež vlastníctvom navrhovateľa. V susedstve areálu Solivary Prešov v dostatočnej vzdialenosti od dotknutej lokality sa nachádza obchodný dom Tesco. Vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť je realizovaná mimo obytnej zóny v dostatočnej vzdialenosti od iných činností a nedotýka sa bezprostredne zastavaného územia, priamy vplyv na obyvateľov dotknutej obce počas jej realizácie nie je pravdepodobný.

Každá činnosť vytvára pre životné prostredie a všetky základné zložky a teda aj pre človeka určité riziko aj napriek opatreniam, ktoré súčasné poznanie procesov umožňuje. Riziká spojené s prevádzkou navrhovanej činnosti vyplývajú z charakteru činností a používaných látok.

K rizikám, vo vzťahu k vplyvom na zložky životného prostredia možno priradiť najmä nepredvídateľné udalosti, havárie, resp. udalosti s malou pravdepodobnosťou výskytu.

Pri extrémnych meteorologických podmienkach najmä počas privalových dažďov, silnom vetre, snehových kalamít a pod. sa neuvažuje so zásypovacími prácami.

Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na štátne hranice

Vzhľadom na vzdialenosť a rozsah navrhovanej činnosti predpokladáme, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti nepresiahne svojimi vplyvmi štátne hranice a neovplyvní susediace štáty.

SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ.

Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území:

Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Záujmové územie sa nachádza v intraviláne mesta Prešov, v priemyselnej zóne. Areál je ohraničený zo severu obchodným domom Tesco a z juhovýchodu nezastavanou plochou v blízkosti, ktorej tečie rieka Sekčov.

Geomorfologické pomery

Na základe členenia podľa geomorfologických jednotiek (Geomorfologické členenie Slovenska (Mazúr, Lukniš)) sa zaradzuje skúmané územie do nasledovne:

- Alpsko-himalájskej sústavy, podsústava: Karpaty, provincia: Západné Karpaty, subprovincie: Vnútorne západné Karpaty, oblasti: Lučenecko-košická zníženina, celok: Košická kotlina, podcelok: Toryská pahorkatina

Posudzované územie sa nachádza v severnej časti Košickej kotliny a na severe prechádza do Spišsko-šarišského medzihoria, na západe do Šarišskej vrchoviny a na východe je lemované Slánskymi vrchmi, pričom ťažiskový priestor tvorí údolie Torysy s prítokom Sekčova. Reliéf územia je morfológicky rovinný až mierne zvlnený, s minimálnou až nízkou energiou. Tvorí ho antropogénne premodelovaná rovina alúvia rieky Torysa a jej prítokov veku würm až holocén. Povrch terénu v súčasnosti nie je členitý, pôvodné menšie nerovnosti boli zrovnané pri terénnych úpravách. Po genetickej stránke ide o reliéf akumuláčny, fluvialného pôvodu. Nadmorská výška záujmovej oblasti sa pohybuje okolo 244 m n. m.

Reliéf v dnešnej podobe vznikol v holocéne, kedy sa ukončila sedimentácia pôvodných hĺn alúvia a prolúviálnych uloženín. Recentného veku sú antropogénne zásahy do reliéfu. Podľa základného geomorfologického rozdelenia dané územie patrí do morfoštruktúry Lučenecko - košickej zníženej, kde patria výrazné negatívne morfoštruktúry – priekopové prepádliny. Podľa základných typov erózo-denudačného reliéfu ide o reliéf rovín a nív.

Košická kotlina vznikla z neogénneho sedimentačného priestoru, ktorý sa začal formovať na rozhraní oligocénu a miocénu. Zárodočný sedimentačný bazén sa vytvoril v egeri v SZ časti terajšej neogénnej panvy pozdĺž zlomov smeru východ – západ. Časť sedimentov egeru v dôsledku zdvihu flyšového pásma na severe bola denudáciou odstránená a zachoval sa z nich len malý relikt v blízkosti Prešova.

Geologické pomery

Vlastná východoslovenská vnútrohorská melasová panva vznikla v egenburgu a jej výplň tvorí hlavná melasa v rozpätí egenburg - sarmat. Sedimenty egenburgu sa zachovali najmä v prešovskej a čelovskej čiastkovej depresii, oddelených úzkym chrbtom paleogénnej kapušianskej hraste. V prešovskej oblasti mala sedimentácia v celom rozsahu morský vývin (Kaličiak M. et al., 1991).

V karpate došlo k rozšíreniu panvy, zmenila sa jej orientácia na JV a zároveň došlo v tomto smere i k jej prehĺbeniu. More zaplavilo takmer celú severnú časť Košickej kotliny. Na báze sa vytvorila detritická fácia, ktorá sa postupne zjemňovala. V období karpátu sa aktivizuje ryolitovo dacitový vulkanizmus a jedným z jeho erupčných centier bolo územie v oblasti Zlatej Bane. Jeho produktom sú veľké masy ryolitovoryodacitových vulkanoklastík, prevažne tufov, zistených vrtní v oblasti Zlatej Bane, ktoré sú súčasťou teriakovského súvrstvia. Nadložné solnobanské súvrstvie v strednej časti karpátu reprezentuje regresné štádium vývinu

panvy. Výraznú osciláciu morskéj hladiny v bazéne dokumentuje striedanie sa polôh evaporitov s pelitickými a detritickými sedimentami, pričom obsah evaporitov smerom do nadložia klesá. Prechod do nadložného kladzianského súvrstvia je pozvoľný. Dochádza k pozvoľnej subsidencii sedimentačného bazénu a jeho zaplavovaniu najmä v južnej, juhovýchodnej a juhozápadnej časti. K čiastočnej konsolidácii došlo v severovýchodnej časti územia, kde morská transgresia nedosiahla pôvodného rozsahu. Tektonické pohyby v spodnom bádene rozšírili sedimentačný priestor smerom na juh a došlo k prepojeniu centrálnej panvy s Košickou kotlinou, kde prebiehala pokojná sedimentácia mimo dosahu hlavnej masy prínosu detritického materiálu zo severu (Kaličiak M. et al., 1991).

Stredný bádene sa tu pozvoľne vyvíjal zo spodného bádenu. Segmentácia panvy systémom priečných zlomov znamenala jej ďalšie prehĺbenie a posun sedimentačných priestorov smerom na juhovýchod. Po splytčení a degradácii morského bazénu v severovýchodnej časti panvy morská sedimentácia stredného bádenu končí. Vo vrchnom bádene sa aktivizoval kyslý ryolitový, riodacitový a intermediárny andezitový vulkanizmus.

V období sarmatu bol v severnej časti Slanských vrchov vulkanický materiál erupovaný z centier zlatobanského a šťavnického stratovulkánu a deponovaný v terestrickom, prípadne fluvialnom limnickom prostredí. V priebehu vrchného sarmatu až spodného panónu vulkanická činnosť postupne oslaba a vo vyššom sarmate v sladkovodnom plytkom bazéne sa začali usadzovať typické limnické íly s polohami redeponovaných tufov a drobných andezitových epiklastík. Koncom pliocénu riečnojazerná sedimentácia vyznieva a začína sa formovať poriečna roveň. V staršom pleistocéne sa morfológicky pozitívne diferencovala morfoštruktúra Slanských vrchov a v Košickej kotline pozdĺž zlomov severojužného smeru bola vyzdvihnutá a rozčlenená podslanská úpätná morfoštruktúra (Toryská pahorkatina). Po veľkom eróznom cykle začiatkom pleistocénu, počas ktorého toky prehľbovali svoje korytá, dochádza na úpätí Slanských vrchov v období mindelského, staršieho riského a wurmského glaciálu k akumulácii fluvialných a proluviálnych sedimentov a svahovín. Neogén je reprezentovaný sedimentami egenburgu a to horninami teriakovského, soľnobanského a kladzianského súvrstvia.

Vlastná východoslovenská vnútrohorská melasová panva vznikla v egenburgu a jej výplň tvorí hlavná melasa v rozpätí egenburg – sarmat. Sedimenty egenburgu sa zachovali najmä v prešovskej a čelovskej čiastkovej depresii, oddelených úzkym chrbtom paleogénnej kapušianskej hraste. V prešovskej oblasti mala sedimentácia v celom rozsahu morský vývin (Kaličiak M. et al., 1991).

V karpate došlo k rozšíreniu panvy, zmenila sa jej orientácia na JV a zároveň došlo v tomto smere i k jej prehĺbeniu. More zaplavilo takmer celú severnú časť Košickej kotliny. Na báze sa vytvorila detritická fácia, ktorá sa postupne zjemňovala. V období karpátu sa aktivizuje ryolitovo dacitový vulkanizmus a jedným z jeho erupívnych centier bolo územie v oblasti Zlatej Bane. Jeho produktom sú veľké masy ryolitovoryodacitových vulkanoklastík, prevažne tufov, zistených vrtmi v oblasti Zlatej Bane, ktoré sú súčasťou teriakovského súvrstvia. Nadložné soľnobanské súvrstvie v strednej časti karpátu reprezentuje regresné štádium vývinu panvy. Výraznú osciláciu morskéj hladiny v bazéne dokumentuje striedanie sa polôh evaporitov s pelitickými a detritickými sedimentami, pričom obsah evaporitov smerom do nadložia klesá. Prechod do nadložného kladzianského súvrstvia je pozvoľný. Dochádza k pozvoľnej subsidencii sedimentačného bazénu a jeho zaplavovaniu najmä v južnej, juhovýchodnej a juhozápadnej časti. K čiastočnej konsolidácii došlo v severovýchodnej časti územia, kde morská transgresia nedosiahla pôvodného rozsahu. Tektonické pohyby v spodnom bádene rozšírili sedimentačný priestor smerom na juh a došlo k prepojeniu centrálnej panvy s Košickou kotlinou, kde prebiehala pokojná sedimentácia mimo dosahu hlavnej masy prínosu detritického materiálu zo severu (Kaličiak M. et al., 1991).

Stredný bádene sa tu pozvoľne vyvíjal zo spodného bádenu. Segmentácia panvy systémom priečných zlomov znamenala jej ďalšie prehĺbenie a posun sedimentačných priestorov smerom na juhovýchod. Po splytčení a degradácii morského bazénu v severovýchodnej časti panvy morská sedimentácia stredného bádenu končí. Vo vrchnom bádene sa aktivizoval kyslý ryolitový, riodacitový a intermediárny andezitový vulkanizmus.

V období sarmatu bol v severnej časti Slanských vrchov vulkanický materiál erupovaný z centier zlatobanského a šťavnického stratovulkánu a deponovaný v terestrickom, prípadne fluvialnom limnickom prostredí. V priebehu vrchného sarmatu až spodného panónu vulkanická

činnosť postupne oslabil a vo vyššom sarmate v sladkovodnom plytkom bazéne sa začali usadzovať typické limnické íly s polohami redeponovaných tufov a drobných andezitových epiklastík. Koncom pliocénu riečnojazzerná sedimentácia vyznieva a začína sa formovať poriečna roveň. V staršom pleistocéne sa morfológicky pozitívne diferencovala morfoštruktúra Slanských vrchov a v Košickej kotline pozdĺž zlomov severojužného smeru bola vyzdvihnutá a rozčlenená podslanská úpätná morfoštruktúra (Toryská pahorkatina). Po veľkom eróznom cykle začiatkom pleistocénu, počas ktorého toky prehľbovali svoje korytá, dochádza na úpätí Slanských vrchov v období mindelského, staršieho riského a wurmského glaciálu k akumulácii fluvialných a proluviálnych sedimentov a svahovín. Neogén je reprezentovaný sedimentami egenburgu a to horninami teriakovského, soľnobanského a kladzianského súvrstvia.

Geologická charakteristika územia

Proluviálne sedimenty sa vyskytujú v riešenom území, najmä vo forme náplavových kužeľov na okrajoch Košickej kotliny pri ústiach menších a stredných tokov. V záujmovom území sa hojne vyskytujú východne a SV od lokality stavby. Náplavové kužele sú zo slabo vytriedeného a málo opracovaného materiálu. Majú charakter balvanitých hlinito-kamenitých sutí a ich mocnosť dosahuje aj 5-12 m. Taktiež sú pomerne dobre zvodnené (Polák, 1992).

Horninové prostredie

Neogénne podložie je tvorené sivými kompaktnými ílovcami až prachovcami. Vo vrchnej časti pod vrstvami štrkov tieto neogénne vrstvy sú navetrané a majú vlastnosti ílov resp. piesčitých ílov. Táto navetraná poloha dosahuje miestami hrúbku 1,5 až 2,0 m.

Fluviálne sedimenty sa vyskytujú v nivách stredných a väčších tokov, v nive Torysy a toku Sekčov, ktorý preteká územím dotknutým stavbou. V nivách týchto dvoch väčších tokov, budujú fluviálne sedimenty významnejšie a rozsiahlejšie územia. V údolí rieky Torysa a toku Sekčov sa fluviálne sedimenty vyskytujú v dobre vyvinutej poriečnej nive, ako aj na ich terasách. V nive toku Sekčov, v lokalite stavby, bola zistená celková hrúbka kvartérnych sedimentov 5 – 6 m. Na povrchu územia sa vyskytujú prevažne navážky a holocéne pokryvné nivné fluviálne sedimenty, a to hliny, íly a ílovité hliny až do hĺbky cca 2,5 – 3,0 m. Pod povrchovou vrstvou hlin a ílov sa nachádzajú vrchno – pleistocéne piesčité štrky dnovej výplne koryta toku Sekčov. Celková hrúbka kvartérnych sedimentov môže v okolí dosahovať hrúbku až do 9,0 m. Fluviálne štrky sú dobre zvodnené, často nehomogénne. Striedajú sa tu polohy piesčitých štrkov s ílovitými štrkami a hlinitými pieskami (Polák, 1992).

Základovú pôdu tvoria kvartérne fluviálne sedimenty, ktoré sú produktmi sedimentačnej činnosti rieky Torysa a čiastočne vo východnej časti, potoka Sekčov. Tieto kvartérne sedimenty siahajú do priemernej hĺbky 5,4 až 7,9 m. V tejto hĺbke boli zistené vrstvy neogénneho podložja.

V overených kvartérnych vrstvách môžeme na základe genézy a zrnitosti zloženia vymedziť dva horizonty. Prvý – povrchový, dosahuje hrúbku 2,6 až 3,3 m. Je tvorený vrstvami povodňových hlin, kde prevládajú íly s nízkou až strednou plasticitou, piesčité íly, ílovité piesky a obmedzene hliny so strednou plasticitou. Tento horizont končí tenkou vrstvou štrkovitých ílov. Druhý horizont kvartérnych vrstiev tvoria piesčité a štrkovité sedimenty. Tieto tu vytvárajú súvislú vrstvu štrkov s prímiesou jemnozrnných zemín. Pod touto vrstvou je súvislá vrstva ílovitých štrkov. V rámci tejto vrstvy boli zistené ohraničené polohy pieskov. Vo východnej časti, kde je vplyv sedimentácie potoka Sekčov, táto vrstva obsahuje polohy ílovitých pieskov a piesčitých ílov.

Nerastné suroviny

Na území mesta Prešov sa nachádzajú zásoby kamennej soli a tehliarske hliny. Ložisko kamennej soli je chránené vyhláseným Chráneným ložiskovým územím „Prešov“. Zasahuje čiastočne zastavané územie miestnej časti Solivar a nezastavané plochy v juhovýchodnej časti katastrálneho územia Solivar. V chránenom ložiskovom území je výstavba možná len so súhlasom banského úradu. Pre budúce využitie rentabilných zásob soli je potrebné vylúčiť výstavbu v perspektívnom ťažobnom priestore pod Stavencom. Vylúčená výstavba budov je aj v bývalých ťažobných priestoroch Solivar a Soľná Baňa, na plochách evidovaných ako poddolované územia.

Ložisko tehliarskych hlin na Šibenej hore bolo sčasti vytŕažené bývalou prevádzkou prešovskej tehelne. Obnovenie ťažby v tomto priestore je pre blízkosť zastavaných plôch nevhodné.

Pôdne pomery

Prírodné podmienky v regióne podmieňujú kvalitu pôd, čo súvisí aj s ich potenciálom. Z pôdných typov prevažujú v alúviu riek Torysa a Sekčov fluvizeme (v staršej terminológii nazývané nivné pôdy, nivné pôdy glejové), na okolitých svahoch Toryskej pahorkatiny čiernice a pseudogleje, miestami hnedozeme a kambizeme (Obrázok 4). Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: zväčša ako orné pôdy, v menšej miere ako trvalé trávne porasty.

Pôdny substrát je v riešenom území a okolí vzhľadom na charakter horninového prostredia – centrálny karpatský paleogén, flyš – mierne kyslý až kyslý. Pôdy, ktoré na ňom vznikli, sú hlinité až ílovito-hlinité, v kotline fluvizeme a kambizeme. Pôdne typy zastúpené v riešenom území podľa (Kramáreková, 1992):

- *Fluvizeme* (v starších klasifikáciách označované – nivné pôdy) sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len v nivách vodných tokov, ktoré sú, alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont.
- *Kambizeme* (v starších klasifikáciách označované - hnedé pôdy) sú pôdy s rôzne hrubým svetlým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou vyšším obsahom skeletu.
- *Pseudogleje* sú trojhorizontové A-B-C, alebo až štvorhorizontové A-E-B-C pôdy, vyvinuté z rôznych, prevažne nekarbonátových pôdotvorných substrátov v podmienkach premyvneho vodného režimu s prebytkom povrchových, najčastejšie svahových vôd.
- *Čiernice* (v starších klasifikáciách lužné pôdy) - sú pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách vodných tokov, menej na pahorkatinách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody.
- *Hnedozeme* sú typické svojim trojhorizontovým A-B-C pôdnym profilom. Vyvinuli sa prevažne na sprašiach a iných kvartérnych a neogénnych sedimentoch. Ich vývoj prebiehal v podmienkach periodicky premyvneho vodného režimu.

Na záujmovom území a jeho širšom území sa z hľadiska pôdneho typu nachádzajú prevažne fluvizeme.

Klimatické pomery

Slovensko leží na západe eurázijského kontinentu, kde majú na podnebie vplyv jednak vzduchové hmoty, prichádzajúce od Atlantiku, ako aj vzduchové hmoty, vytvárajúce sa nad východoeurópskymi rovinami a nad vnútrom ázijského kontinentu. Z hľadiska celosvetového členenia klímy patrí územie Slovenska podľa genetickej klasifikácie B. P. Alisova do pásu vzduchu miernych širok, tj. mierneho klimatického pásma, konkrétnejšie do jeho európsko-kontinentálnej časti.

Dotknuté územie má kotlinovú klímu s veľkou inverziou teplôt, mierne suchú až vlhkú. Priamo v meste Prešov, ako aj južne, severne a východne od mesta prevažuje subtyp kotlinovej klímy mierne teplej. V území západne od mesta je horská klíma. V tomto území prevažuje subtyp horská klíma teplá.

Zrážky

Zmena klímy spôsobuje silné dažde a iné extrémne výkyvy počasia, sú čoraz častejšie. Môžu viesť k záplavám a k znižovaniu kvality vody, ale aj k zhoršeniu dostupnosti vodných zdrojov v niektorých oblastiach.

Najviac zrážok padne počas mesiacom máj, jún a júl, po ktorých nasleduje zrážkovo podpriemerný august. Zrážky v letnom období sú charakteristické vyššou intenzitou, s častým výskytom intenzívnych búrok a prívalových dažďov. Najmenej zrážok spadne počas zimných mesiacov (december, január a február) a prechodných mesiacov (november, marec).

Veternosť

V predmetnom území prevládajú severovýchodné, VSZ aj SZ vetry. Najväčšiu priemernú rýchlosť má SSZ a JJV vietor. Maximálna priemerná rýchlosť vetra za obdobie rokov 2000 – 2004 dosiahla $4,9 \text{ m.s}^{-1}$, minimálna nameraná rýchlosť bola $2,3 \text{ m.s}^{-1}$ a priemerná rýchlosť pre celé obdobie bola $3,4 \text{ m.s}^{-1}$. V poslednom meranom roku 2004 bola priemerná rýchlosť vetra $3,4 \text{ m.s}^{-1}$, s maximálnou hodnotou v mesiaci november $4,0 \text{ m.s}^{-1}$ a minimálnou v mesiaci júl ($2,7 \text{ m.s}^{-1}$). Rýchlosti vetra väčšie ako 8 m.s^{-1} predstavujú len necelých 4 % prípadov ročne.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hlavným recipientom územia okresu Prešov je rieka Hornád so svojimi prítokmi. Iba nepatrná časť na severovýchode je odvodňovaná tokmi ústiacimi do Tople. Hlavným tokom je Torysa, ktorá svojimi prítokmi odvodňuje podstatnú časť územia. Značná časť patrí do povodia Svinky a v juhozápadnej časti sú menšie toky ústiace do Hornádu (Atlas krajiny SR, 2002).

Vodohospodársky významnou oblasťou okresu Prešov je alúvium Torisy. Na všetkých odberných objektoch v povodí rieky Torisy, ktoré sú využívané pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou a úžitkovou vodou, boli stanovené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa. Ďalšími zdrojmi pitnej vody sú lokálne zdroje zásobujúce obecné vodovody. Pásma hygienickej ochrany sú vymedzené vodohospodárskym orgánom a majú miestny význam.

Vodohospodársky významnými tokmi sú Svinka, Malá Svinka, Torysa, Sekčov, Delňa a Ternianka. Hydrogeograficky je územie Šariša rozdelené na dve odlišné časti. Západnú, patriacu do povodia Hornádu, ktorej osou je rieka Torysa a východnú polovicu regiónu, ktorá hydrograficky spadá do povodia Bodrogu, odvodňovaná je riekou Topľa. Územie regiónu prináleží do úmoria Čierneho mora. Ľubotice patria do povodia Hornádu prostredníctvom Sekčova a Torisy (Palášthy, 1987).

V bezprostrednej blízkosti areálu tečie rieka Sekčov. Patrí v hierarchii vodných tokov do VI. rádu, je to ľavostranný prítok Torisy, do ktorej ústi v Prešove. Jeho celková dĺžka je 44 km a veľkosť povodia 355 km^2 . Najvodnatejším mesiacom je na Sekčove všeobecne apríl, kedy sa mesačný priemer pohybuje od 1,8 do 2,2 násobku dlhodobého priemeru. Povodie Torisy patrí do oblasti stredohorskej, nižšieho stredohorského stupňa B - 2, ktorý je charakteristický tým, že tu v prvom polroku odtečie 50 - 60 % z celkového ročného odtoku. Podružné maximum pripadá na október (obdobie jesenných dažďov), kedy mesačné prietoky dosahujú 1,2 – 1,4 násobku dlhodobého priemeru. Minimálne mesačné prietoky sú na Sekčove všeobecne v auguste a septembri (málo zrážok, pomerne vysoká teplota a s tým súvisiaci výpar). Podružné minimum je v januári alebo prípadne ešte v mesiaci december.

Najmenej vyrovnaný prietok má Sekčov v júni a v auguste, vyrovnanejšie sú zimné mesiace január a február a tiež júl.

Z hľadiska hydrogeologických pomerov v priestore fluviálnych náplavov rieky Torisy i jej najväčšieho prítoku rieky Sekčov tvorených štrkami a pieskami prevláda mierna prietornosť a hydrogeologická produktivita ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$).

Do rieky Sekčov v miestach nového Solivaru zašŕťuje zo strany východnej Sol'ný potok. Sol'ný potok je regulovaný od zašŕtenia do Sekčova po kataster obytnej zóny Sol'ná Baňa pri sútoku s Barackým potokom. Upravený úsek vyžaduje pravidelnú údržbu a čistenie.

V územnom pláne je navrhnutá výstavba malých vodných nádrží a záchytného poldra na oboch týchto tokoch na hranici katastrov obce Ruská Nová Ves a Teriakovce. Tieto vodné plochy budú súčasťou biokoridorov týchto potokov.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej regionalizácie Slovenskej republiky samotné mesto Prešov sa nachádza na hranici dvoch hlavných hydrogeologických rajónov – NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny s dominantnou medzizrnovou priepustnosťou geologického podložia

(Obrázok 5, Obrázok 6) a QP 120 Paleogén Spišsko – Šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy s dominantnou puklinovou priepustnosťou geologického podložia (Malík, Švasta, in Atlas krajiny SR, 2002).

V rámci hydrogeologického regiónu Paleogén Spišsko – Šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy prevažujú horniny centrálno – karpatského paleogénu s prevahou ílovcov nad pieskovecami a nepriaznivými podmienkami pre akumuláciu väčšieho množstva podzemných vôd s plytkým obehom týchto vôd. Významnejší je iba rajón údolia Torysy (HD – 10) s priaznivými podmienkami štrkovo – piesčitých fluvialných až proluvialných sedimentov s relatívne vysokou priepustnosťou. Charakteristická je hydraulická spojitosť podzemnej vody riečnej nivy s vodou v rieke.

Na základnom chemizme podzemných vôd tejto oblasti sa podieľajú najmä hydrogénuhličitan i kationy vápnika a horčíka, naopak menej sú zastúpené sírany, chloridy a dusičnany. Typ podzemných vôd podľa Palmer – Gazdovej klasifikácie je výrazný až nevýrazný vápenato až vápenato – horečnato – hydrogénuhličitanový typ (Palášthy, 1987).

Hydrogeologický rajón Neogén východnej časti Košickej kotliny je budovaný neogénnymi sedimentmi s polohami štrku a piesku. Hrúbka štrkových náplavov dosahuje 3 – 5 m s priemernou výdatnosťou 1,0 – 2,0 l.s⁻¹.

Podzemné vody sa v tomto prostredí tvoria okrem infiltrácie zo zrážkových a povrchových vôd i prestupovaním vôd z priľahlých neovulkanitov Slanských vrchov (Polák, 1992).

Vodné plochy

V záujmovom území sa nachádza iba prírodné kúpalisko Delňa, ktoré je situované v južnej časti sídla. V širšom území sa nachádza z vodných plôch rybník Borkút.

Termálne a minerálne pramene

Prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych vôd sa v dotknutom území nevyskytujú. V širšom okolí sa vyskytuje viacero minerálnych prameňov. Najvýznamnejšie sa nachádzajú v lokalitách Borkút, Cemjata a Kvašná voda. Zdroje nátriovo – chloridových vôd sa nachádzajú v lokalite Solivary a Išľa.

Vodohospodársky chránené územia

Hodnotené územie sa nenachádza v území vodohospodársky chránenom v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 13/1987 Zb., ani v ochrannom pásme vodárenských alebo prírodných liečivých zdrojov. V zmysle NV SR č. 617/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, citlivými oblasťami sú všetky útvary povrchových vôd, ktoré sa na území Slovenskej republiky nachádzajú alebo týmto územím pretekajú.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Mesto Prešov (524 140) je zaradené medzi Zraniteľné oblasti v zmysle Nariadenia vlády č. 174/2017 Z. z..

Navrhovaná činnosť bude umiestnená na existujúcej ploche, ktorá je vedená ako ostatná plocha a jej realizáciou nebudú ovplyvnené vodné toky, podzemné vody ani poľnohospodársky využívané pozemky.

Fauna a flóra

Dotknuté územie a jeho širšie okolie patrí z fyto geografického hľadiska do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Enpannonicum), regiónu Košická kotlina a subregiónu Toryská pahorkatina.

Podľa geobotanického členenia (Michalko a kol., 1986) pôdny vegetačný kryt dotknutého územia a jeho širšieho okolia tvorili tieto vegetačné jednotky:

- Dubovo-hrabové lesy karpatské (Corici-pilosae-Carpinenion betuli),
- Jelšové lesy na nivách podhorských a horských tokov (Alnetum glutinosae).

Súčasný stav vegetácie posudzovaného územia je výrazne zmenený. Prevažná časť územia je antropogénne silne ovplyvnená a intenzívne poľnohospodársky resp. priemyselne využívaná. Pôvodné rastlinné spoločenstvá v širšom okolí posudzovaného územia sa zachovali len sporadicky. V súčasnosti plnia významné krajinnokoekologické a stabilizačné funkcie v krajine.

Lesy sa zachovali veľmi narušené v polohe fragmentov. V širšom okolí dotknutého územia sa nachádzajú brehové porasty rieky Torysa a lesné porasty Šarišskej vrchoviny.

Živočíšstvo

Dotknuté územie a jeho širšie okolie patrí do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku (Jedlička, Kalivodová, 2002).

Rôznorodosť živočíšnych spoločenstiev je daná charakterom územia, rôznorodosťou ekologických podmienok a následne prítomnosťou rôznych typov biotopov ako aj výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka.

Pestrosť druhov živočíchov je najvyššia na územiach človekom malo narušených, najnižšia je na územiach charakterizovaných nízkym stupňom ekologickej stability (chudobne mlade lesné kultúry, rozľahlé poľnohospodárske kultúry, zastavane územie).

V dotknutom území a jeho širšom okolí sú zastúpené hlavne biotopy polí. Z hľadiska výskytu pôvodných živočíšnych druhov, majú tieto biotopy minimálny význam.

Chránené územia a ochranné pásma

V súčasnosti je ochrana biodiverzity a krajiny v Slovenskej republike zabezpečená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z.z., o ochrane prírody a krajiny. Zákon legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Zákon zaviedol celoplošnú koncepciu ochrany prírody založenú na územnom systéme ekologickej stability a na zaradení celého územia do 5. stupňov ochrany. Prvý stupeň, najvšeobecnejší a vzťahuje na celé územie krajiny. Druhý až piaty stupeň je reprezentovaný jednotlivými typmi chránených území.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v území, ktorému prináleží prvý, najnižší, stupeň ochrany podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako územiu, ktoré nebolo vyhlásené za osobitne chránené územie alebo ochranné pásmo osobitne chráneného územia.

Areál sa nenachádza v chránených územiach menšieho plošného rozsahu, a nevyskytujú sa tam ani chránené stromy.

Významné zásahy človeka v krajine (urbanizácia priestoru, situovanie infraštruktúry, poľnohospodárske využívanie, miestami meliorácie koryta vodných tokov, atď.) čiastočne redukovali funkciu údolia rieky Sekčov ako biokoridoru, ktorý je najbližšou prírodnou štruktúrou. Územný systém ekologickej stability vhodne dopĺňa sieť interakčných prvkov vo väzbe na okolité lesné komplexy Stráží, Slanských vrchov a Šarišskej vrchoviny. Tok rieky Sekčov a niektorých jej prítokov je v severnej časti mesta Prešov zväčša lemovaný prirodzeným brehovým porastom, reprezentovaným krovinatými vrbami (*Salix triandra*, *S. purpurea*, *S. eleagnos*) a jelšou. Menšie zastúpenie majú vysokokmenné vrby a miesta, kde je brehový porast viacetážový. Z hľadiska krajinnokoekologického plnia funkciu biocentier a biokoridorov (nezanedbateľné je aj estetické hľadisko) úseky s nenarušenými drevinovými porastmi a zachovalými aluviálnymi lúkami, jednými z posledných lokalít v tejto časti regiónu. Napriek vyššie uvedenému možno konštatovať pomerne menej priaznivé zastúpenie krajinej zelene v rámci širšie riešenej oblasti (Palášthy, 1987).

NATURA 2000

V riešenom katastrálnom území mesta Prešov sa nenachádza žiadne vyhlásené chránené územie podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a nie je v dotyku so žiadnym územím siete NATURA 2000 – navrhované chránené územie európskeho významu, ani chránené vtáčie územie. V záujmovom území neboli mapované biotopy európskeho a národného významu (§ 2, ods. 2 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny), ktorých zoznam je

uvedený v prílohe č. 1, Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 534/2002 Z. z..

Chránené stromy

Chránené stromy sú kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií, ktoré môže okresný úrad vyhlásiť všeobecne záväznou vyhláškou za chránené stromy. Na území mesta Prešov sa nachádza chránený strom Prešovský platan. V dotknutom území, ani v jeho okolí sa chránené stromy nenachádzajú.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je vybraná nepravidelná sieť endogénne ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú v nej rozmiestnené na základe vzájomných vzťahov, funkcií a optimálnych priestorových kritérií. Kostru ekologickej stability tvoria existujúce relatívne ekologicky stabilnejšie segmenty v krajine. Ekologickým krajinným segmentom môže byť akákoľvek ekologicky hodnotnejšia časť krajiny, v závislosti od kvality ekosystémov.

Významné zásahy človeka v krajine (urbanizácia priestoru, situovanie infraštruktúry, poľnohospodárske využívanie, miestami meliorácie koryta vodných tokov atď.) čiastočne redukovali funkciu údolia rieky Sekčov ako biokoridoru, ktorý je najbližšou prírodnou štruktúrou. Územný systém ekologickej stability vhodne dopĺňa sieť interakčných prvkov vo väzbe na okolité lesné komplexy Stráží, Slanských vrchov a Šarišskej vrchoviny.

OBYVATEĽSTVO, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Dotknutým územím je mesto Prešov, ktoré leží vo východnej časti Slovenska na sútoku riek Torysa a Sekčov v Košickej kotline. Obklopujú ho Slanské vrchy z východu a Šarišská vrchovina zo západu. V meste sa križujú cesty I/18 (Poprad – Michalovce), I/68 (smer Stará Ľubovňa), I/20 (smer Košice) a buduje sa juhozápadné prepojenie diaľnice D1 (Poprad – Košice). Prešovom vedie železničná trať Košice – Muszyna, na ktorú sa pripájajú trate do Humenného a Bardejova. Košice ležia 36 km južne, Poprad 75 km západne, Bardejov 41 km severne a Vranov nad Topľou 46 km východne. Prešov má rozlohu 70,43 km², žije tu 88 464 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 1 256,06 obyvateľov na km².

Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Dotknuté územie je oddávna poznačené antropogénnou činnosťou. Alúvium Torysy s prilahlými terasami bolo poľnohospodársky intenzívne využívané územie, čomu nasvedčuje aj pomerne kompaktná sídelná štruktúra. Súčasná krajinná štruktúra predmetného územia predstavuje antropicko – biotický komplex, tvorený súbormi prirodzených človekom čiastočne, alebo úplne pozmenených dynamických systémov s novovytvorenými prvkami.

Posudzované územie sa nachádza v kotlinovej krajine. V tomto území dochádza k veľmi vysokej koncentrácii negatívnych javov, ako sú priemyselné areály, skládky odpadov, dopravné koridory. V dôsledku vysokého spádu imisií je poľnohospodárske využitie pôdy primerané ku hladine kontaminácie a adekvátne ku vzdialenosti od zdroja emisií obmedzené.

Typ krajiny podľa využitia zeme (Mazúr, 1980) je nížinná až pahorkatinová oráčinová krajina.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry ide o človekom silne pozmenenú krajinu s vysokým podielom poľnohospodársky využívaného územia, priemyslu a zastavaných území.

Dotknuté územie je výrazne poznačené ťažbou soli, ktorá sa na území realizovala takmer pol tisícročia. Pozostatkom tejto histórie sú technické pamiatky a archaické inžinierske diela.

Stabilita krajiny

Územný systém ekologickej stability charakterizuje jednotlivé krajinné celky z hľadiska existencie a vyváženosti prirodzených a umelých krajinnno-štruktúrnych prvkov a ich schopnosti stabilizovať či revitalizovať priestor v krajine. Za účelom zachovania čo najväčšej miery prirodzenosti a pôvodnosti v krajine sú v územiach jednotlivých okresov významné krajinné priestory Vládou SR vyhlásené za oblasti osobitného lokálneho až nadregionálneho významu.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne antropogénne pozmenená. Boli zlikvidované pre dané prostredie typické ekosystémy, ktoré plnili regulačnú funkciu obeh vody v prírodných ekosystémoch s priaznivým dopadom na retenčnú kapacitu a tvorbu vhodných genofondových podmienok. Konečná klasifikácia riešeného územia je súčtom hodnôt faktorov posudzujúcich ekologickú stabilitu z pozitívneho hľadiska (podporujúco - ochranné faktory) a faktorov znižujúcich ekologickú stabilitu, ktoré znižujú výslednú ekologickú hodnotu. látok znehodnocujúcich ovzdušie (TZL, SO₂, NO_x CO). V pôdach sú referenčné hodnoty niklu, chrómu a vanádu. Tok Sekčova má V. triedu čistoty (veľmi silne znečistená voda) takmer vo všetkých ukazovateľoch. Podzemné vody i pôdy sú v južnej časti regiónu kontaminované ropnými látkami a priemyselnými olejmi. Hlučnosť je na všetkých komunikáciách nadlimitná, najvyššia v severnej a južnej časti regiónu. Parková a vyhradená zeleň v regióne chýba. Časté sú tu synantropné, ale najmä ruderálne spoločenstvá.

Koeficient ekologickej stability pre celé územie mesta je 2,63. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v území. Hodnota 2,63 vyjadruje, že riešené územie mesta celkovo má mierne nadpriemerný stupeň ekologickej stability (minimálna hodnota je 0,5, najvyššia hodnota je 5,0, priemer je 2,25).

Pri detailnejšom rozbere ekologickej stability možno konštatovať, že plochy s najnižším stupňom stability sa nachádzajú v strednej a východnej časti územia mesta, kde prevažuje zastavané územie, a kde sú aj katastrofe s nižším stupňom ekologickej stability. Medzi jednotlivými katastrálnymi územiami je veľký rozdiel. Najvyšší koeficient ekologickej stability má kataster Prešov, hodnota 3,10 je nadpriemerná, a to vďaka veľkému podielu lesov (43,4 % plochy k.ú.), tvoriacich súvislé územie najmä v západnej časti katastra. Najmenšiu stabilitu má kataster Nižnej Šebastovej. V k.ú. Šalgovík ekologickú stabilitu územia zabezpečuje najmä výmera lúk a pasienkov (30,2 % k.ú.).

Ochrana krajiny

Ochrana krajiny sa v súlade s koncepciou spracovaného RÚSES zameriava na:

- širšie uplatnenie zelene v štruktúre mesta a jeho kontaktných zón s voľnou krajinou,
- systémové napojenia mesta na regionálnu a nadregionálnu sieť biokoridorov,
- adekvátne zastúpenie zelene vo voľnej krajine a zásady na jej dislokáciu.

Prvky súčasnej krajinnnej štruktúry v okolí záujmovej lokality, najviac sa približujúce prirodzenému stavu, sú v závislosti od ich ekologickej významnosti zahrnuté do chránených území s príslušným stupňom územnej ochrany alebo je im priznaný štatút prvku kostry ekologickej stability dotknutého územia.

Scenéria krajiny a krajinný obraz

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Krajinný obraz je prejavom hmotných, vizuálne identifikovateľných priestorových vlastností krajiny, reprezentuje celkový vizuálny vzťah krajiny. Predstavuje bipolárnu sústavu kombinácií tvarov reliéfu (konfigurácie) a usporiadania štruktúr krajinného povrchu (kompozície), čím sa vytvára špecifická kombinácia krajinných typov. Je nositeľom rozhodujúcich, vizuálne prenosných informácií o charakteristických črtách krajiny, ktoré súvisia s krajinnými typmi.

Z pohľadu pôvodnej krajinnnej scenérie sa jedná o prírodné územie s kotlinou s meandrujúcim tokom rieky Torysa a Sekčov s brehovými porastmi.

Táto scenéria bola v minulosti výrazne pozmenená, hlavne poľnohospodárskou činnosťou a sídelnou zástavbou pozdĺž rieky Torysa a v dotknutom území najmä ťažbou a spracovaním soli.

Samotné dotknuté územie je súčasťou priemyselného Areálu bývalých Solivarov. V scenérii lokality dotknutého územia a jeho bezprostredného okolia dominantnými prvkami sú zastavané plochy OD TESCO s prevažujúcim funkčným využitím skladových, administratívno-prevádzkových areálov, doplnené o dopravné štruktúry.

Zásobovanie vodou

Zásobovanie pitnou vodou mesta Prešov je zabezpečené z vodných zdrojov Prešovského skupinového vodovodu a Východoslovenskej vodárenskej sústavy. V súčasnosti je mesto Prešov ako aj sídla po trase zásobované troma gravitačnými privádzkami Prešovského skupinového vodovodu.

Druhým zdrojom vody pre mesto Prešov je Východoslovenská vodárenská sústava, vodná nádrž Starina. Zásobovacie potrubie Starina – Košice vedie po východnom okraji mesta Prešov a je prepojené na vodojem Sekčov I s kapacitou 2 x 6000 m³. Používa sa ako doplnkový a záložný zdroj vody pre mesto. Spoločnosť Spravbytkomfort, a.s. Prešov, dodáva mestu teplo a úžitkovú vodu, Spravbytkomfort, a.s. Prešov vyrába teplo v dvoch kotolniach s technológiou spaľovania biomasy (drevnej štiepky) na Sídlišku III a Sídlišku Sekčov v Prešove.

Splaškové vody, splašková kanalizácia

Kanalizačný komplex tvorí jednotná stoková sústava na území mesta Prešov, Ľubotíc, Nižnej Šebastovej, Solivaru, Veľkého Šariša, Hanisky, Ruskej Novej Vsi a Vyšnej Šebastovej s možnosťou zaústenia splaškových vôd z Podhradíku, Teriakoviec a Záborského. Odpadné vody sú čistené v čistiarni odpadných vôd Kendice. Jedná sa o klasickú mechanicko-biologickú ČOV s úplným kalovým a plynovým hospodárstvom.

Zabezpečenie územia energiami

Mesto Prešov a okolité obce sú v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z troch distribučných transformovní 110/22 kV, z ktorých TR Prešov je umiestnená na sídlisku III, druhá TR PO II v lokalite Šváby a TR PO III na západnom okraji areálu bývalého Kronospanu. Mesto je plynofikované takmer na 100% vrátane časti Solivar. Plyn sa dostáva do plynovodnej siete mesta po znížení tlaku na 0,1 MPa cez regulačné stanice plynu, ktoré sú rozmiestnené po obvode mesta.

Dopravná infraštruktúra

Priame diaľničné napojenie D1 (E70) má Prešov na druhé najväčšie mesto na Slovensku - Košice. Cestnú dopravu výrazne zlepšilo uvedenie cestného tunela popod horský masív Branisko na rozhraní okresov Prešov a Levoča, ale najmä dokončenie diaľničného úseku D1 Fričovce – Svinia v dĺžke 11,2 km, vďaka čomu je možné sa od decembra 2015 neprerušovane dostať po diaľnici z Prešova až do Ružomberku. Cez mesto prechádzajú dve cesty I. triedy - I/18 a I/68, pričom cesta I/18 je medzinárodným ťahom. Železničná doprava Územím mesta prechádzajú tri železničné trate „Košice - Muszyna“ s prepojením do Poľska, trať „Prešov - Humenné“ a „Prešov - Bardejov“. Dĺžka železničnej siete v meste je 16,7 km, z toho 1,9 km prechádza obcou Ľubotice. V roku 2007 bola realizovaná modernizácia železničnej stanice Prešov. Hlavným prínosom stavby bolo zvýšenie bezpečnosti železničnej premávky elimináciou ľudského činiteľa, nasadením modernej a vysokovýkonnej techniky a najmä zvýšenie bezpečnosti cestujúcich vybudovaním ostrovných nástupíšť a mimoúrovňových prístupov na nástupištia.

Verejná osobná doprava

V meste Prešov funguje mestská hromadná doprava aj prímestská doprava na fixných trasách s pevným cestovným poriadkom bez rezervácie. Charakteristickým znakom mestskej hromadnej dopravy (MHD) v Prešove je diagonálne vedenie liniek nosného systému, ktorý tvoria trolejbusové linky a väčšina autobusových liniek. Trasy diagonálnych liniek prechádzajú centrom mesta Prešov. Nosný systém je doplnený okružnými, príp. radiálnymi linkami.

Mestská hromadná doprava je v meste Prešov zabezpečovaná dopravcom Dopravným podnikom mesta Prešov a.s. (DPMP), ktorý je stopercentnou akciovou spoločnosťou mesta Prešov, autobusmi a trolejbusmi. Kým autobusová doprava je doplnkovou dopravou, trolejbusová doprava tvorí nosný systém MHD, využívaný prednostne na najfrekvencovanejších dopravných trasách a v obytných sídliskových súboroch.

Železničná doprava

Na území nachádza vlaková zastávka vlakov osobnej dopravy sa nachádza v meste Prešov. V širšom okolí dotknutého územia sa nachádza elektrifikovaná železničná trať č.188 Kysak – Plaveč napojená v Kysaku na trať č.180 Žilina-Košice s medzinárodným významom uvádzaná ako trať C – E 40.

Letecká doprava a vodná doprava

Najbližšie letisko od dotknutého územia je letisko Košice, ktoré sa nachádza 45 km po diaľnici D1. V Prešove sa nachádza vojenské letisko Nižná Šebestová v správe Ministerstva Obrany Slovenskej republiky. Letisko slúži na cvičné a športové lety. V katastrálnom území Ražňany sa nachádza športové letisko s trávnatou plochou.

Priemysel

Okres Prešov má dominantné postavenie v priemyselnej výrobe aj čo sa týka Prešovského kraja. V priemyselných areáloch mesta Prešov v širšom okolí dominuje strojársky a elektrotechnický priemysel.

Poľnohospodárstvo

V okrese Prešov prevláda živočíšna výroba zameraná na chov ošípaných, hovädzieho dobytku, hydiny a oviec. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie obilnín, olejní a kukurice. Doplnkovými plodinami sú horčica, strukoviny, zemiaky a sója.

Lesné hospodárstvo

V meste Prešov pôsobí OZ Prešov, ktorý patrí k najrozľahlejším závodom v rámci š.p. Lesy Slovenskej republiky. Siaha od východných výbežkov Nízkyh Tatier až za hrebeň Slánskych vrchov.

Lesníctvo má na území Prešovského kraja historickú tradíciu, čo dokumentuje delniarska lesná železnica, ktorá zväžala drevo zo Slánskych vrchov. OZ Prešov je rozdelené na oblasť Šariša s prevahou listnatých drevín a oblasť Spiša s prevahou ihličnatých drevín.

Výmera obhospodarovateľných lesných pozemkov je zhruba 40 000 ha.

Služby

Mesto Prešov je okresným a zároveň krajským mestom a preto disponuje rozsiahlou základnou i vyššou občianskou vybavenosťou ako banky, zdravotné strediská, nemocnica, domovy dôchodcov, zariadenia sociálnej starostlivosti, divadlá a amfiteáter, hypermarket a rôzne obchodné domy a obchodné centrá. V meste sa nachádzajú rôzne úrady, súdy, divadlá.

Odpadové hospodárstvo

Pri nakladaní s odpadom postupuje mesto v zmysle platnej legislatívy, v súlade s vypracovaným programom odpadového hospodárstva. V sídle je zavedený triedený zber odpadu. Zber odpadu je zmluvne zabezpečený oprávnenou osobou.

Spoločnosť Technické služby mesta Prešov zabezpečuje zber zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho činnosťou fyzických, právnických osôb a inštitúcií pôsobiacich na území mesta Prešov. Zber prebieha v rámci individuálnej bytovej výstavby formou 110 litrových tzv. KUKA nádob s frekvenciou vývozu jedenkrát týždenne, v rámci komplexnej bytovej výstavby formou 1100 litrových kontajnerov s frekvenciou vývozu dvakrát týždenne, od právnických osôb a inštitúcií na základe individuálnej objednávky. Zmesový komunálny odpad je na základe zmluvnej spolupráce zneškodňovaný skládkovaním na skládke odpadov.

Kultúrno-historické pamiatky

Neodmysliteľnú súčasť každej krajiny reprezentujú jej staršie časové horizonty a často sa javia ako izolované relikt „pamäte krajiny“. Niekde sa prejavujú ako nenápadné dominanty a profilujú celý krajinný ráz, niekde sa vyskytujú skryto a sú mnohokrát nenápadnými objektmi súčasnej krajinnej štruktúry. Často sa vyskytujú len ojedinele, buď z dôvodu postupného rozpadu, alebo sú prekryté inými súčasnými objektmi, či novým spôsobom využitia zeme. Možno ich chápať jednak ako súčasť kultúrneho dedičstva, kde predstavujú identifikovateľné artefakty (objekty) v krajine, alebo ako zložky krajinnej štruktúry s historickým kontextom (vzťah miesta a času). Ich hodnotu vyjadruje nielen časový faktor, ale i zachovalosť, pôvodnosť a podobne.

Na predmetných parcelách sa kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti nevyskytujú. V blízkom okolí k predmetnej lokalite sa nachádza národná kultúrna pamiatka Solivar (ÚZPF 4239/1-9, Košická ul. KN-C č. 5148/1-11; 5148/13-28) vyhlásená za NKP 1. júna 1984. S ťažbou a výrobou soli súvisí aj národná kultúrna pamiatka Solivar s areálom (ÚZPF 369/1-17) nachádzajúca sa v Pamiatkovej zóne Solná Baňa. V roku 1986 zhorel pamiatkový objekt Komory (ÚZPF 369/5). Takmer po 30 rokoch bol objekt zrekonštruovaný a od septembra 2015 jeho priestory slúžia nielen pre expozíciu ťažby soli, ale aj na výstavné, prezentačné, kongresové či vzdelávacie aktivity. NKP Solivar a NKP Solivar s areálom patria medzi významné technické pamiatky na Slovensku.

SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Celková kvalita života v Prešove závisí od vplyvu hospodárskych a iných aktivít jeho obyvateľov na jednotlivé zložky životného prostredia a od smerovania týchto aktivít. Môžeme ju určiť na základe komplexného exaktného vyhodnotenia monitoringu jednotlivých zložiek životného prostredia, ale i akceptovaním kategórií, ktorých hodnotenie je subjektívne.

Hodnotenie kvality životného prostredia urbanizovaných priestorov je veľmi náročné z dôvodov výskytu celého radu negatívnych faktorov, ktoré tu ovplyvňujú jeho jednotlivé zložky.

Výsledky monitoringu základných zložiek životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda) a geografický terénny výskum predstavujú bázu, od ktorej sa odvíja hodnotenie kvality životného prostredia regiónu.

Z hľadiska environmentálnej kvality patrí dotknuté územie do Toryského regiónu s mierne narušeným prostredím a jeho Prešovského okrsku so značne narušeným prostredím (Správa o stave životného prostredia SR 2017).

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Hrubá miera úmrtnosti sa v Slovenskej republike stabilne udržiava v poslednom desaťročí v rozpätí 9,6 až 10,0 úmrtí na 1 000 obyvateľov.

Úmrtnosť podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Prešovskom kraji, okrese Prešov a v jeho jednotlivých sídlach dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 90 - 95 percent všetkých úmrtí. Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zjavné, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v Slovenskej republike k podstatným zmenám. V rámci SR je už dlhodobo zaznamenaný vzostup alergických ochorení.

Zdravotný stav obyvateľov

Zdravotný stav obyvateľov v hodnotenom území nie je zásadne odlišný od ostatného územia Slovenskej republiky. Ovplyvňuje ho predovšetkým životný štýl, zhoršená kvalita životného prostredia, nezamestnanosť, sociálna situácia a nevhodné bytové podmienky časti populácie (marginalizované skupiny obyvateľstva, hlavne rómske etnikum). K významným faktorom ovplyvňujúcim zdravotný stav rómskeho obyvateľstva patria aj nedostatočné vzdelanie tejto skupiny obyvateľstva, nízka zodpovednosť za svoje zdravie, nízka návštevnosť

lekárov primárneho kontaktu a absolvovanie preventívnych vyšetrení a nedostatočná integrácia Rómov.

Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v sledovanom období a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva. Stredná dĺžka života udáva priemerný počet rokov, ktoré sa práve narodená osoba môže dožiť za predpokladu, že sa po celý jeho život zachová súčasná úroveň úmrtnosti (pravdepodobnosť úmrtia v určitom veku). Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie) má stúpajúci trend vo všetkých okresoch Prešovského kraja a u oboch pohlaví, pričom u žien je dlhšia ako u mužov.

Znečistenie ovzdušia

Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v Prešovskom kraji je vykurovanie domácností. A to najmä v menších obciach v hornatej časti územia, kde je najvyšší podiel využitia palivového dreva porovnaní s ostatnými oblasťami kraja. Ďalším zdrojom emisií je cestná doprava.

Na základe celoštátneho sčítania dopravy v 2015 je zrejmé, že v priemere denne 30 731 vozidiel (4 025 nákladných a 26 528 osobných áut) – čo je najviac v kraji – prechádza cestou č. 18 v okrese Prešov. Veľmi frekventovanou v tomto okrese je aj cesta č. 3450 (23 597 vozidiel, 3 009 nákladných a 20 518 osobných).

Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia v kraji sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa tu môže prejaviť vplyv drevospracujúceho priemyslu a teplární.

Z týchto zdrojov hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia v okrese Prešov má stavebný priemysel, drevársky a potravinársky priemysel. Okres patrí medzi emisiami do menej zaťaženej oblasti. Aktuálny stav znečistenia ovzdušia dotknutého okresu Prešov je vyjadrený množstvom emitovaných látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia.

Na základe výsledkov meraní boli v meste Prešov prekročené limitné hodnoty pre PM₁₀ v roku 2017 a hodnoty pre NO₂ v roku 2018. Informácie týkajúce sa znečistenia ovzdušia v dotknutom území i jeho širšom okolí boli spracované podľa údajov z Programu NEIS (Národný Emisný Inventarizačný Systém), ktorý je vyvíjaný za podpory Ministerstva životného prostredia SR a Slovenského hydrometeorologického ústavu a na základe Správy o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode. Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 212/2016 Z. z.. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelné a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu. Kvalita vôd vyplýva z charakteru prostredia.

Prevažná časť riešeného územia predstavuje urbanizovanú krajinu. Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd sú najmä priemysel, poľnohospodárstvo, technická infraštruktúra, ako aj komunálne odpadové vody.

Znečistenie povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd na rieke Sekčov – odbernom mieste pod Šalgovickým potokom bola sledovaná v rokoch 2015, 2017 a 2018, a na rieke Torysa – Sabinov, počas ktorých neboli požiadavky na kvalitu povrchových vôd podľa prílohy č. 1 k Nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. splnené v prípade obsahov všeobecných ukazovateľov, kedy boli prekročené limitné koncentrácie v prípade ukazovateľov dusitanový dusík (N-NO₂) a dichróman draselný (CHSKCr) a absorbované organické halogény (AOX). Kvalita vôd je ovplyvňovaná najmä komunálnymi odpadovými vodami z mesta Prešov. Dominantným zdrojom znečistenia povrchových vôd rieky patrí z priemyselnej výroby firma Slovnaft a.s. Terminál Kapušany (SHMÚ, 2018).

V dotknutom území a jeho širšom okolí sa nevyskytujú voľne prístupné vodné plochy charakteru jazier či vodných nádrží, na ktorých by bola sledovaná kvalita vôd.

Mesto Prešov patrí do povodia Torysy, ktorá na území mesta priberá z významnejších prítokov Sekčov, Delňu, Soľný potok. Čistota povrchových vôd sa sleduje v Toryse a Sekčove. Po Lipany je Torysa pomerne čistým tokom. Od Lipan po Prešov nastáva zhoršenie kvality vody vo všetkých ukazovateľoch. Množstvo koliformných baktérií vysoko prekračuje limit V. triedy čistoty. Vplyv mesta a prítoku Sekčov, do ktorého sú vypúšťané priemyselné odpadové vody zachytáva odberné miesto Torysa – Kendice. V skupine ukazovateľov kyslíkového režimu je tu III. trieda čistoty, základné chemické ukazovatele sú tu v V. triede čistoty, ostatné chemické ukazovatele v IV. triede čistoty, ukazovatele ťažkých kovov vykazujú vplyvom koncentrácie Hg a Zn IV. triedu a biologické a mikrobiálne ukazovatele V. triedu čistoty.

Znečistenie podzemných vôd

Čistota podpovrchových vôd sa sleduje v oblasti riečnych náplavov Torysy od Brezovičky po Prešov. Vo využívaných vodárenských zdrojoch v porovnaní s vrtmi základnej siete SHMÚ nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt podľa NV SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Environmentálne záťaž, znečistenie horninového prostredia

V gescii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky boli prostredníctvom projektu „Systematická identifikácia environmentálnych záťaž Slovenskej republiky“ v rokoch 2006 – 2008 identifikované environmentálne záťaž a bol zostavený Register environmentálnych záťaž (REZ). V rámci nadväzujúceho projektu „Regionálne štúdie hodnotenia dopadov environmentálnych záťaž na životné prostredie pre vybrané kraje“ (Helma a kol., 2008 - 2010) sa realizovala aktualizácia a doplnenie údajov ako aj doplnkové hodnotenie dopadov environmentálnych záťaž na životné prostredie.

Na území mesta Prešov sú lokality, v ktorých sa vyskytujú alebo je možnosť výskytu znečisťujúcich látok, ktoré sú potenciálnym ohrozením životného prostredia. Rizikovými znečisťujúcimi látkami sú prevažne odpady a ropné látky.

Pravdepodobné environmentálne záťaž a environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. V lokalitách environmentálnych záťaž s vysokou prioritou riešenia (hodnota K > 65) je vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia nutné posúdiť a overiť geologickým prieskumom.

V priemyselnom areáli Solivary je predpokladaná (nie potvrdená) environmentálna záťaž skladovanie a distribúcia. Priamo v dotknutom území pre sanáciu kalových jám sa nepredpokladá existencia starých environmentálnych záťaž.

Znečistenie horninového prostredia nie je sledované štátnou sieťou. Znečistenie je závislé od prítomnosti lokálnych a regionálnych zdrojov znečistenia. Antropogénne vplyvy sa prejavujú znečistením štrkov dnovej výplne nivy Ipľa zvýšenou koncentráciou dusičnanov, síranov, ropných látok, fenolov a ďalších anorganických i organických polutantov.

Medzi zdroje znečistenia pôd a horninového prostredia sa vo všeobecnosti zaraďuje aj plošná aplikácia hnojív.

Poškodenie vegetácie a biotopov

Priamo v dotknutom území sa v dôsledku silného urbanizačného vplyvu nezachoval prakticky žiaden pôvodný biotop. Vplyv urbanizácie na vegetáciu sa prejavil najmä

objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderalnej vegetácie. Vysoký stupeň urbanizácie sa odzrkadľuje výraznou mierou vyrušovania fauny aj na druhov zložení zástupcov živočíchov v dotknutom území, z ktorých sú zastúpené prakticky len synantropné druhy.

Ohrozené biotopy živočíchov

Pre územnú ochranu ustanovuje zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, t.j. na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny ustanovuje tieto kategórie chránených území: chránená krajinná oblasť (CHKO), národný park (NP), chránený areál (CHA), národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR), národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP), chránený krajinný prvok (CHKP), chránené vtáčie územie (CHVÚ). Zákon definuje aj územie európskeho významu (ÚEV) ako územie v SR tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia.

Riešené územie mesta Prešov prináleží do 1. stupňa ochrany (všeobecná ochrana). Zraniteľnosť vegetácie a živočíšstva a ich biotopov. Vzhľadom na stav fauny a flóry v záujmovom území a na povahu, ako aj spôsob vykonávania navrhovanej činnosti je riziko zraniteľnosti vegetácie a živočíšstva minimálne.

Radónové riziko

Pod pojmom radónové riziko rozumieme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej, alebo vysokej úrovne objemovej aktivity radónu. Priamo dotknuté územie sa nachádza v území s predpokladaným stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vzhľadom k tomu bude potrebné v prípade realizácie stavby na upravenom pozemku v ďalšom procese vykonať posúdenie podľa zákona č.355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a doplnení a zákona č. 87/2018 Z.z. Zákon o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V návaznosti na jeho výsledky prijať protiradónové opatrenia.

Hluk

Záujmové územie sa nachádza mimo obytnej zóny. V okolí sa nachádza dopravná infraštruktúra. Z líniových zdrojov hluku sa najvýraznejšie prejavujú mobilné zdroje viažuce sa na prístupové cesty. Z hľadiska typov zdrojov hluku, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlíšujeme hluk z mobilných zdrojov pozemnej dopravy na Solivarskej ceste.

VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Za pozitívny vplyv možno považovať udržiavanie hospodárskej činnosti v predmetnom regióne, zlepšenie scenérie oblasti, zníženie prašnosti, zamedzenie šírenia invázných druhov a vytvorenie plochy pre jej ďalšie účelné využitie v rámci spoločenského prospechu a v súlade s územným plánom a zámermi mesta Prešov.

Negatívne vplyvy, okrem krátkodobého vplyvu dopravy (hluk a emisie) prakticky neexistujú. Negatívne vplyvy je možné minimalizovať vhodnými organizačnými a technickými opatreniami.

Možnosti využitia dotknutej lokality boli podrobne posúdené, vrátane odborných posudkov odborne spôsobilých osôb. Spoločnosť DEKONTA Slovensko, spol. s r.o. vypracovala Environmentálny audit na lokalite "Areál Solivary Prešov" Tento audit je súčasťou dokumentácie pripojenej v prílohe č. 2 k tomuto oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že výraznejšie priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa oproti súčasnému stavu neočakávajú a tieto vplyvy sú skôr pozitívne.

Vplyvy na obyvateľstvo

Samostatná činnosť nepredpokladá negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva. Významnejšie sa nemení ani vplyv na obyvateľstvo, ktorý spočíva v intenzite dopravy, pretože v 1. etape, ktorá bude trvať cca 100 dní bude dopravné zaťaženie predstavovať cca 16 nákladných áut denne, čo predstavuje aj vzhľadom na možnosť regulácie prepravy počas špičiek. Celá činnosť sa predpokladá v dvoch etapách. V jednom roku bude realizovaná len jedná etapa zásypových prác.

Pozitívny vplyv sa prejaví v oblastiach sociálno-ekonomickej, hospodárskej a v environmentálnej úrovni. Sociálno-ekonomická úroveň predstavuje prínos v oblasti vytvárania pracovných miest – u dodávateľov zásypových materiálov a v dopravných službách.

Hospodárska úroveň je zastúpená vytvorením podmienok pre zmysluplné využitie územia.

Environmentálna úroveň sa prejaví v pozitívnej zmene scenérie lokality, znížení prašnosti z kalových jám, zamedzení šírenia invázivných druhov a vo využití recyklátov zo stavebných odpadov.

Vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť bude realizovaná mimo obytnej zóny v dostatočnej vzdialenosti a nedotýka sa bezprostredne zastavaného územia, priamy vplyv na obyvateľov dotknutých sídiel nie je pravdepodobný.

Nepriamo dotknutým obyvateľstvom bude obyvateľstvo mesta Prešov. Najbližšie miesto s trvalým pobytom osôb je vo vzdialenosti viac ako 500m.

Realizáciou navrhovanej činnosti spočívajúcej v sanácii kalových jám dôjde k dočasnému (cca 100 v 1. etape) zvýšeniu hluku a prašnosti.

Priamym pozitívnym vplyvom na dotknuté obyvateľstvo budú socio-ekonomické vplyvy. Navrhovaná činnosť rozšíri dopyt dopravných služieb v k.ú. Solivary aj v k.ú. Prešov a jeho širšom okolí. Počas dodávok zásypových materiálov dôjde ku vzniku dočasných pracovných miest v stavebníctve a vo výrobe stavebných materiálov (recyklácia kameniva, ťažba štrku a pod.).

V prípade nulového variantu, teda nerealizovania zásypu by naďalej nepriaznivé vplyvy ako neestetický vzhľad, šírenie prachu, inváznych druhov a nevyužívanie územia pretrvávali.

Medzi negatívne vplyvy navrhovanej činnosti patrí mierny nárast intenzity dopravného zaťaženia lokality najmä nákladnou dopravou cca 16 nákladných áut denne pri doprave zásypových materiálov v trvaní cca 100 dní v rámci 1. etapy.

Pôjde len o vplyvy únosné, pôsobiace miestne a na obmedzenom území a v obmedzenom čase eliminovateľné prijatými opatreniami. Veľkosť, rozsah a časovú expozíciu týchto nepriaznivých vplyvov je možné obmedziť organizačnými opatreniami, dodržiavaním technologickej a pracovnej disciplíny.

Vzhľadom na polohu umiestnenia navrhovanej činnosti voči obývaným častiam sídla sa nepredpokladá negatívny vplyv na zdravotný stav okolo bývajúcего obyvateľstva.

Analýzou rizika z roku 2015 bolo dokázané, že areál Solivary nepredstavuje environmentálne riziko zo znečistenia podzemnej vody spôsobeného chloridmi a ropnými látkami a nepredstavuje ani zdravotné riziko zo znečistenia ropnými látkami.

Počas realizácie zásypových prác odpadové vody nebudú vznikať. V čase sucha, prevažne v letných mesiacoch môže vzniknúť za účelom zníženia prašnosti, potreba skrápania ciest v areály vodou. Skrápanie ciest bude vykonávané cisternovým vozidlom, vodou dovezenej v cisterne. K ovplyvneniu kvality povrchovej vody môže dôjsť len pri náhlom a nekontrolovanom úniku nebezpečných látok, najmä PHM zo strojov, automobilov do prostredia. Uvedené riziko je možné eliminovať vhodnými technickými a organizačnými opatreniami.

Dotknutá lokalita nezasahuje do žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti ani do vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Na základe uvedených skutočností možno predpokladať, že riziko vplyvov je nepatrné.

Kalové jamy pôsobia v súčasnosti hlavne pri väčších lejakoch ako zberače vody. Po realizácii navrhovanej činnosti dôjde k vyrovnaní územia, čo znamená, že voda, ktorá nevstiahne do podlažia bude z vyrovnaného územia odtekať.

Odvodnenie povrchu týchto plôch bude riešené v rámci projektovej dokumentácie k stavbe pripravovanej na dotknutom území.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy geomorfologické pomery

V kalových jamách boli skladované vápenato – horečnaté kaly z výroby a spracovania soli.. V roku 2016 poveril navrhovateľ Kolifaktor, s.r.o. spoločnosť DEKONTA Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Odeská 49, 821 06 Bratislava, Slovenská republika na vykonanie Environmentálneho auditu na lokalite „Areál Solivary Prešov“. Súčasťou auditu boli aj kalové jamy. Na základe vyhodnotenia archívnych podkladov a aktuálnych výsledkov environmentálneho auditu nie je dôvod predpokladať, že lokalita predstavuje environmentálne a zdravotné riziko. Následne boli kaly po viacnásobných skúškach certifikované a environmentálne zhodnotené. Pred zasýpaním jam bude vykonaná stabilizácia dna a jeho vysušenie vápnom. Následne budú jamy zasýpané zeminou, štrkom a recyklovaným kamenivom. ***Ako zásypový materiál nebude použitý materiál, ktorý je klasifikovaný ako odpad, ani žiadny taký materiál, ktorý by ohrozoval životné prostredie, alebo zdravie ľudí.***

Na základe toho nie je reálny predpoklad, aby mohlo dôjsť pri realizácii navrhovanej činnosti ku kontaminácii horninového prostredia.

Ku kontaminácii by mohlo dôjsť len v prípade mimoriadnych udalostí (havária, porucha mechanizmov). Tieto rizika budú eliminované organizačnými a technickými opatreniami na strane dodávateľov.

Zasýpaním kalových jam inertným a certifikovaným materiálom nedochádza k zmene vplyvov na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vplyvy na klimatické pomery

Pri zásypových prácach nedochádza k odstráneniu vegetácie, pretože sa v kalových jamách nevyskytuje. To znamená, že navrhovanou činnosťou k žiadnym vplyvom na mikroklimu nedôjde.

Počas zásypových prác bude zdrojom znečistenia samotná činnosť. Ovzdušie bude zaťažované zvýšenou prašnosťou a emisiami z nákladných vozidiel. Uvedený vplyv nepovažujeme za významný a bude len dočasný.

Touto zmenou nedochádza k zmene vplyvov na klimatické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

Počas zásypových prác môže dôjsť k časovo obmedzenému lokálnemu výskytu zvýšeného obsahu polietavého prachu vplyvom sekundárnej prašnosti. Tieto vplyvy budú od seba priestorovo i časovo izolované vzhľadom na krátkosť a rozsah prác. Zvýšením pohybu áut dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v území v priestore zásypu a v trase prístupovej cesty –Solivarská. Jedná sa o množstvá emisií zo 16 dopráv denne a tieto vplyvy hodnotíme ako málo významné.

Sekundárna prašnosť na spevnených účelových komunikáciách v areály a namieste zásypu bude znižovaná skrápaním polievacím vozidlom.

Na základe uvedených skutočností možno predpokladať, že pri dodržaní požiadaviek legislatívy a organizácie práce nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu ovzdušia vplyvom realizácie navrhovanej činnosti.

Pri realizácii zásypu kalových jam budú vplyvy na ovzdušie pochádzať len z prevádzky nákladných automobilov a mechanizmov pri rozhrňaní a utláčaní zásypového materiálu. Tieto vplyvy sú málo významné, únosné a dočasné.

Vplyvy na vodné pomery

Najbližším ohrozeným povrchovým tokom v blízkosti lokality je rieka Sekčov. Výsledky analýz povrchových vôd nezaznamenali výskyt žiadneho z možných znečisťovateľov a všetky koncentrácie boli pod detekčným limitom, podobne ako pri výsledkoch analýz riečného sedimentu.

Analýzou rizika z roku 2015 bolo dokázané, že areál Solivar nepredstavuje environmentálne riziko zo znečistenia podzemnej vody spôsobeného chloridmi a ropnými látkami a nepredstavuje ani zdravotné riziko zo znečistenia ropnými látkami.

Počas realizácie zásypových prác odpadové vody nebudú vznikať. V čase sucha, prevažne v letných mesiacoch môže vzniknúť za účelom zníženia prašnosti, potreba skrápania ciest v areály vodou. Skrápanie ciest bude vykonávané cisternovým vozidlom, vodou dovezenej v cisterne. K ovplyvneniu kvality povrchovej vody môže dôjsť len pri náhlom a nekontrolovanom úniku nebezpečných látok, najmä PHM zo strojov, automobilov do prostredia. Uvedené riziko je možné eliminovať vhodnými technickými a organizačnými opatreniami.

Dotknutá lokalita nezasahuje do žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti ani do vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Na základe uvedených skutočností možno predpokladať, že riziko vplyvov je nepatrné.

Kalové jamy pôsobia v súčasnosti hlavne pri väčších lejakoch ako zberače vody. Po realizácii navrhovanej činnosti dôjde k vyrovnaniu územia, čo znamená, že voda, ktorá nevsiakne do podlažia bude z vyrovnaného územia odtekať.

Odvodnenie povrchu týchto plôch bude riešené v rámci projektovej dokumentácie k stavbe pripravovanej na dotknutom území.

Zasýpaním kalových jám nedochádza k zmene vplyvov na povrchové a podzemné vody.

Vplyvy na pôdu

Pre realizáciu zámeru nie je potrebný záber lesných pozemkov a pôdy spadajúcej pod ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pretože Zámer sa bude realizovať naexistujúcich parcelách registra „C“ vedených ako ostatné plochy.

Skrývkové práce nebudú realizované. Hrádza vytvorená okolo kalových jám bude nahrnutá do jám. Vrstva ornice z hrádze bude použitá na vyrovnanie ostatných plôch.

Jamy budú zasýpané certifikovaným materiálom -zeminou, štrkom a recyklovaným kamenivom. Ako zásypový materiál nebude použitý materiál, ktorý je klasifikovaný ako odpad, ani žiadny taký materiál, ktorý by ohrozoval životné prostredie, alebo zdravie ľudí.

Na základe toho nie je reálny predpoklad, aby mohlo dôjsť pri realizácii navrhovanej činnosti ku kontaminácii horninového prostredia.

Ku kontaminácii by mohlo dôjsť len v prípade mimoriadnych udalostí (havária, porucha mechanizmov). Tieto rizika budú eliminované organizačnými a technickými opatreniami na strane dodávateľov.

Okolie dotknutej lokality je zaradené aj podľa listov vlastníctva medzi pôdy, ktoré nie sú využiteľné na poľnohospodárske účely. Tieto pôdy predstavujú ostatné plochy, ktoré sú využiteľné aj podľa územného plánu pre stavebné účely. Aby to bolo možné, je nevyhnutné realizovať navrhovanú činnosť, t. j. zasýpanie kalových jám. Tieto vplyvy sú možno hodnotiť oproti nulovému variantu ako neutrálne teda nedochádza k zmene vplyvov na pôdu.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V súčasnosti nie je záujmové územie využívané na stanovený účel.

Vegetačný pokryv na hodnotenom území je sukcesný. Je redukovaný aj výskyt zástupcov fauny, ktorý sú predstaviteľmi zvyčajne synantropných druhov spoločenstiev osídľujúcich okraje ľudských sídiel, ale aj invazívnych druhov.

Preto možno konštatovať, že pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k záberu žiadnych významných biotopov, k ohrozeniu, likvidácii, či záberu biotopov vzácných alebo chránených zástupcov fauny a flóry.

Emitované znečisťujúce látky do ovzdušia budú dočasné a v množstvách nepredstavujúcich vo zvýšenej miere riziko pre stav fauny a flóry širšej záujmovej lokality. Tento vplyv hodnotíme ako málo významný.

Priamo v lokalite a v jej blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. V tejto súvislosti možno tak konštatovať, že v prípade realizácie navrhovanej zmeny nedochádza k zmene vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy na krajinu a jej ekologickú stabilitu

Ťažba soli a jej spracovanie v dotknutom území sa v rôznej intenzite sa vykonávala 500 rokov. Je logickým a žiaducim dovŕšením procesu skutočnosť, že po skončení pôvodnej činnosti sa dotknutý priestor rekultivuje resp. inak upraví a zhodnotí za účelom jeho ďalšieho zmysluplného využitia. Navrhovaná činnosť je preto očakávaná a spoločensky žiaduca.

Realizáciou činnosti nebude dotknutý žiadny prvok kostry USES záujmového územia, čím by bola jeho ekostabilizačná funkcia ovplyvnená alebo znížená. Na druhej strane sa zlepši scenéria lokality s environmentálnym prínosom. Na základe toho tento vplyv hodnotíme ako pozitívny.

Navrhovaná činnosť bude mať pozitívny vplyv na scenériu aj ekologickú stabilitu.

Vplyvy na urbárny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť nevyžaduje nový záber poľnohospodárskej pôdy –je realizovaná v existujúcich priestoroch. Realizáciou navrhovanej činnosti nebude dotknutá miestna rastlinná a živočíšna poľnohospodárska výroba, ani lesohospodárske využitie širšieho záujmového územia.

Všetky jestvujúce ochranné pásma komunikácií a ďalšej infraštruktúry sú realizáciou navrhovanej činnosti, v súlade splatnou legislatívou, dodržané, vrátane Súboru objektov národnej kultúrnej pamiatky Solivar s areálom, ktorá je zapísaná v ÚZPF pod č. 369/1-17 a jej ochranné pásmo, ktorého hranice boli vymedzené Vyhláškou Mestského národného výboru v Prešove č. 46/1987-P zo dňa 23.10.1987, Pamiatkovú zónu Solná Baňa, vyhlásenú rozhodnutím Ministerstva kultúry SR č. MK-1360/2008-51/6013 zo dňa 28.4.2008. Žiadne iné vplyvy na urbárny komplex a využívanie územia nie sú známe.

Navrhovanou zmenou dôjde k príprave lokality pre jej zmysluplné využitie v súlade s platným územným plánom. Tento vplyv je pozitívny.

Vplyvy na scenériu a krajinný obraz

Navrhovaná činnosť je umiestnená na plochách vedených ako ostatné plochy. Súčasný stav dotknutej lokality pôsobí nepriaznivým estetickým dojmom.

Pri navrhovanej zmene dochádza k pozitívnej zmene vplyvov na dopravné služby. Navrhovaná zmena nemá žiadny vplyv na rekreáciu a cestovný ruch v okolí.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Realizácia navrhovanej činnosti bude mať priamy pozitívny vplyv na priemyselnú výrobu v oblasti vzhľadom na dodávky zásypového materiálu.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Riešené územie z hľadiska cestovného ruchu nedisponuje lokalitami, ktoré by boli intenzívne spojené s poskytovaním služieb v oblasti rekreácie a cestovného ruchu. Navrhovaná zmena predstavuje priamy vplyv na rozvoj dopravných služieb v regióne.

Pri navrhovanej zmene dochádza k pozitívnej zmene vplyvov na dopravné služby. Navrhovaná zmena nemá žiadny vplyv na rekreáciu a cestovný ruch v okolí.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V hodnotenom území sa žiadne kultúrne a historické pamiatky nenachádzajú. Realizáciou činnosti preto nie je predpoklad vplyvov na kultúrne a historické pamiatky.

Nedochádza k zmene vplyvov na kultúrne a historické pamiatky ani po realizácii navrhovanej zmeny.

Vplyvy na archeologické náleziská

V hodnotenom území sa žiadne archeologické náleziská nenachádzajú. Realizáciou činnosti preto nie je predpoklad vplyvov na archeologické náleziská. Z toho dôvodu nedochádza k zmene vplyvov na archeologické náleziská ani po realizácii navrhovanej zmeny.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V hodnotenom území sa žiadne kultúrne hodnoty nehmotnej povahy nevyskytujú. Realizáciou činnosti preto nie je predpoklad vplyvov na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. Z toho dôvodu nedochádza ani k zmene vplyvov na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy po realizácii navrhovanej zmeny.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

V hodnotenom území sa žiadne kultúrne hodnoty nehmotnej povahy nevyskytujú. Realizáciou činnosti preto nie je predpoklad vplyvov na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. Z toho dôvodu nedochádza ani k zmene vplyvov na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy po realizácii navrhovanej zmeny.

Iné vplyvy

Realizáciou tejto činnosti v dotknutom území nie sú očakávané žiadne ďalšie, ako vyššie uvedené vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutej obce a dotknutého mesta, prírodné prostredie či dotknutú krajinu.

Hodnotenie zdravotných rizík

Pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov navrhovaná činnosť nebude zdrojom toxických, alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

Vzhľadom na pomerne veľkú vzdialenosť najbližšej obytnej zóny, nepredpokladáme, že prevádzka navrhovanej činnosti bude spojená s ohrozením zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva vplyvom hluku a emisií.

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v § 2 ods. 1 písm. v) definuje hodnotenie rizika ako proces vyhodnocovania pravdepodobnosti a závažnosti škodlivého účinku na človeka v dôsledku expozície nebezpečnému faktoru za definovaných podmienok z definovaných zdrojov.

Hodnotenie zdravotných rizík pozostáva z

1. určenia nebezpečnosti,
2. zhodnotenia expozície,
3. určenia vzťahu dávky a účinku a z

4. charakteristiky rizika v životnom prostredí (kvalitatívny a kvantitatívny popis závažnosti pravdepodobného poškodenia zdravia, neistota odhadu rizika).

Zdravotné riziká sa teda chápu ako pravdepodobnosť vzniku škodlivých účinkov na ľudí v dôsledku ich nadlimitnej expozície nebezpečným, zdraviu škodlivým faktorom. Pojem „limit“ zákon č. 355/2007 Z. z. pritom definuje ako „úroveň expozície, ktorá aj keď sa pravidelne opakuje počas života, nebude nikdy viesť k negatívnemu účinku na zdravie, ako sa dá predpokladať podľa súčasného stavu poznania“.

Zdraviu škodlivé faktory životného prostredia a pracovného prostredia sú fyzikálne, chemické a biologické faktory, ktoré podľa súčasných poznatkov vedy spôsobujú, alebo môžu spôsobiť poruchy zdravia, a ľudský organizmus zaťažujúce faktory vyplývajúce zo životných podmienok, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú fyziologické a psychické funkcie ľudí

Systém hodnotenia zdravotných rizík je založený v prvom rade na identifikácii významných faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie ľudí a na ich následnej objektivizácii, čiže zistení ich reálnej úrovne meraním, vykonaným predpísaným spôsobom.

Ak sa o niektorých zdraviu škodlivých faktoroch životného prostredia a pracovného prostredia objektívne predpokladá, že neovplyvňujú významným spôsobom zdravie ľudí, posúdením rizika z týchto faktorov sa preukáže, že riziko nie je potrebné podrobne hodnotiť. Riziká z ostatných, významnejších faktorov sa posúdia na základe výsledkov uskutočnenej objektivizácie a výsledný posudok o riziku je konštatovaním o tom, či existuje reálne riziko poškodenia zdravia ľudí a či je potrebné vykonať konkrétne opatrenia na odstránenie, alebo na zmiernenie tohto rizika.

Navrhovateľ činnosti ešte pred oznámením o zmene, realizoval preventívne opatrenia s cieľom eliminácie a zníženia zdravotného rizika pre zamestnancov, životné prostredie a dotknuté okolie. Možné environmentálne riziká Areálu Solivar Prešov boli posúdené nezávislou odborne spôsobilou osobou formou Environmentálneho auditu. Z vykonaného auditu bolo prijaté záverečné stanovisko:

„Na základe vyhodnotenia archívnych podkladov a aktuálnych výsledkov environmentálneho auditu nie je dôvod predpokladať, že lokalita predstavuje environmentálne a zdravotné riziko.“

Realizovaním činnosti Zasýpanie kalových jám dôjde k zníženiu environmentálnych rizík aj rizík úrazom v dotknutej lokalite.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v prílohe č.3 stanovuje „Zásady spôsobu ochrany vôd vodárenských zdrojov a činnosti poškodzujúce alebo ohrozujúce ich množstvo a kvalitu alebo zdravotnú bezchybnosť“.

V zmysle Metodických pokynov pre určovanie ochranných pásiem vodárenských zdrojov podzemných vôd (MŽP SR) sú určené zákazy a obmedzenia činností v ochranných pásmach, ktoré vychádzajú z platnej legislatívy pre všetky činnosti na tomto území.

Zámer je navrhovaný v území, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje prvý -všeobecný stupeň ochrany. V bezprostrednej blízkosti lokality sa nenachádza územie Náture 2000. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej lokalizáciou nepredpokladáme negatívne vplyvy na migrujúce vtáctvo.

Navrhovaná činnosť nebude negatívne ovplyvňovať chránené územia prírody a krajiny ani chránené vodohospodárske územia.

Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti nespôsobí stratu existujúcich biotopov ani zníženie ekologickej stability okolitej krajiny. Vzhľadom na nízku rozmanitosť fauny a flóry priamo v územiach, kde sa navrhovaná činnosť umiestni, sú vplyvy navrhovanej činnosti na biodiverzitu málo významné.

Nedochádza k zmene na chránené územia, ani na biodiverzitu dotknutého územia

Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je činnosť hodnotená ako bez vplyvu, resp. so zanedbateľným vplyvom. V prípade vplyvu na obyvateľstvo a jeho socioekonomické aktivity je činnosť hodnotená ako pozitívna.

Vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú v komplexnom a synergickom hodnotení podstate priaznivejšie, ako pri nulovom variante. Rozdiel je len v intenzite a dĺžke trvania týchto vplyvov. V prípade nulového variantu okrem vplyvov dopravy neexistujú iné pozitívne vplyvy a negatívne vplyvy budú mať dlhé trvanie so stúpajúcou intenzitou. V prípade realizovania navrhovanej činnosti budú mať posudzované vplyvy s väčšou intenzitou, ale budú pôsobiť len dočasne, pričom pozitívne vplyvy z navrhovanej činnosti budú trvalé

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Nedochádza k zmene. Nemení sa umiestnenie navrhovanej činnosti.

Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Územný plán mesta Prešov v znení Zmien a doplnkov 2017 ráta s významným rozvojom katastra Solivar. V zmysle tohto územného plánu boli vytýčené plochy určené pre výstavbu rodinných domov v CHLÚ Solivar. Navrhovaná činnosť vytvorí priestor pre budúcu výstavbu objektov a zlepšenie občianskej vybavenosti pre terajších aj budúcich obyvateľov k.ú. Solivar aj Prešov.

Navrhovaná zmena má pozitívny vplyv na uvedené vyvolané súvislosti.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Každá činnosť vytvára pre životné prostredie a všetky základné zložky a teda aj pre človeka určité riziko aj napriek opatreniam, ktoré súčasné poznanie procesov umožňuje. Riziká spojené s prevádzkou navrhovanej činnosti vyplývajú z charakteru činností a používaných látok.

K rizikám, vo vzťahu k vplyvom na zložky životného prostredia možno priradiť najmä nepredvídateľné udalosti, havárie, resp. udalosti s malou pravdepodobnosťou výskytu. Pri extrémnych meteorologických podmienkach najmä počas privalových dažďov, silnom vetre, kalamitách a pod. sa neuvažuje s realizáciou zásypových prác.

Všetky práce budú vykonávané dodávateľským spôsobom. Dodávateľské organizácie budú preverené a budú uprednostnené spoločnosti so skúsenosťami v oblasti svojej činnosti, s kvalitným vozovým parkom a používanými mechanizmami.

V súčasnosti je pohyb dopravných prostriedkov v dotknutej lokalite minimálny. Vplyvom navrhovanej zmeny je zrejme, že dôjde k zvýšeniu týchto rizík. Avšak ich trvanie je dočasné a vhodnými opatreniami dodávateľských organizácií eliminovateľné. Na druhej strane realizáciou navrhovanej činnosti sa zmiernia riziká úrazu osôb (detí) v priestore kalových jám.

Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala pretrvával by nepriaznivý obraz scenérie dotknutého územia. Pri veternom počasí by naďalej dochádzalo k šíreniu prachu z kalových jám a naďalej by hrozilo riziko úrazov v dotknutom priestore. Je zrejme, že na pôvodný účel už daný priestor nie je možné využiť. Nereálne je aj využitie územia na poľnohospodárske účely. Z hľadiska tradície, umiestnenia lokality vo vzťahu k okoliu, spoločenských potrieb a ekonomických požiadaviek sa javí ako najvhodnejšie riešenie upraviť územie tak, aby bolo spôsobilé pre stavebné účely.

V zákonom stanovenej lehote prejavila záujem na navrhovanej činnosti, stanoviskom zaslaným k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti verejnosť – Združenie domových

samospráv, Rovnianska 14, 851 02 Bratislava, v zastúpení Marcelom Slávikom, predsedom združenia.

Okresný úrad Prešov vyzval navrhovateľa na doplnenie informácií k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, na objasnenie pripomienok a požiadaviek, ktoré vyplynuli zo stanoviska Združenia domových samospráv. Okresnému úradu Prešov bolo e-mailom doručené stanovisko navrhovateľa, k pripomienkam Združenia domových samospráv.

Podklady k vydaniu rozhodnutia: predložené Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, stanoviská doručené k zámeru, objasnenie pripomienok Združenia domových samospráv.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti sa v zákonom stanovenej lehote vyjadrili:

Doručené stanoviská dotknutých orgánov

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy** – rezortný orgán, (stanovisko č. 4964/2020-5.3 zo dňa 09.12.2020, doručené dňa 10.12.2020):
 - Predmetom dokumentu je sanácia pôvodnej činnosti, ktorou bolo skladovanie vápenato - horečnatých kalov zo spracovania a výroby soli v bývalom Solivare Prešov (ďalej len „predmetné územie“), ktoré boli skladované v troch jamách (kalová jama č.1 - 7 637 m², kalová jama č. 2 – 3 861 m², kalová jama č. 3 – 2 734 m²) a na troch plochách kalových navážiek, celkovo cca 50 000 – 80 000 m³ odpadu.
 1. K spracovaniu kapitol týkajúcich sa geologickej problematiky uvádzame nasledovné: V časti III. v podkapitole 6.17 Environmentálne záťaž, znečistenie horninového prostredia odporúčame doplniť informácie o environmentálnych záťažoch, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území mesta Prešov.
 2. V Informačnom systéme environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (IS EZ SR) podľa aktuálnych údajov v blízkosti posudzovaného územia mesta Prešov evidujeme tieto environmentálne záťaže:
 - Pravdepodobná environmentálna záťaž
Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/686
Názov EZ: PO (002) / Prešov - areál SAD
Názov lokality: areál SAD
Druh činnosti: skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Dátum poslednej zmeny: 22.04.2020 18:08:45
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
 - Pravdepodobná environmentálna záťaž
Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/687
Názov EZ: PO (003) / Prešov - areál VAP
Názov lokality: areál VAP
Druh činnosti: povrchová úprava kovov
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Dátum poslednej zmeny: 23.04.2020 10:28:09
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
 - Pravdepodobná environmentálna záťaž
Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/688
Názov EZ: PO (004) / Prešov - areál ZVL
Názov lokality: areál ZVL
Druh činnosti: spracovanie kovov
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Dátum poslednej zmeny: 24.04.2020 16:58:49
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
 - Pravdepodobná environmentálna záťaž
Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/689
Názov EZ: PO (005) / Prešov - bývalý závod ZPA

Názov lokality: bývalý závod ZPA
Druh činnosti: povrchová úprava kovov
Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou ($K > 65$)
Dátum poslednej zmeny: 01.02.2019 14:30:23
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

- Pravdepodobná environmentálna záťaž

Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/693

Názov EZ: PO (009) / Prešov - Solivary

Názov lokality: Solivary

Druh činnosti: skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou ($K 35 - 65$)

Dátum poslednej zmeny: 28.04.2020 16:00:46

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

- Potvrdená environmentálna záťaž

Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/692

Názov EZ: PO (008) / Prešov - rušňové depo

Názov lokality: rušňové depo

Druh činnosti: železničné depo a stanica;

Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou ($K > 65$)

Dátum poslednej zmeny: 27.10.2020 11:50:17

Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž

Záťaž je monitorovaná objektmi databázy IMZZ: Záznamový list

- Sanovaná/rekultivovaná lokalita

Identifikátor EZ: SK/EZ/PO/1432

Názov EZ: PO (008) / Prešov - ČS PHM Košická ulica

Názov lokality: ČS PHM Košická ulica

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM;

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Dátum poslednej zmeny: 05.05.2020 17:54:04

Registrovaná ako: C Sanovaná/rekultivovaná lokalita

- Pravdepodobné a potvrdené environmentálne záťaže v území môžu negatívne ovplyvniť možnosti jeho ďalšieho využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnych záťaží s vysokou prioritou riešenia (hodnota $K \geq 65$) podľa klasifikácie environmentálnej záťaže v Informačnom systéme environmentálnych záťaží je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia. Existencia environmentálnych záťaží v záujmovom území je vyznačená v prílohe „Výpis z registra environmentálnych záťaží.“
- V časti III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti v podkapitole 6.3 Geologické pomery odporúčame doplniť informácie o geodynamických javoch územia. V záujmovom území sa nevyskytujú svahové deformácie, avšak územie sa nachádza v blízkosti rajónu potenciálne nestabilných území. Potenciálne nestabilné územia sú územia s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zosúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Výsledky inžinierskogeologického prieskumu sú spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. al., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava (<http://apl.geology.sk/atlassd/>). 4.
- V časti III. v podkapitole 6.23 Pôsobenie stresových faktorov v sledovanom regióne je spomínaná seizmicita územia. Odporúčame túto informáciu doplniť podľa normy STN EN 1998-1/NA/Z2 s aktualizovanou mapou seizmického ohrozenia Slovenska.
- Podľa oznámenie Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave v predmetnom území eviduje staré banské diela tak, ako je to zobrazené na mapovej prílohe v mierke 1:5 000. Územie spadá do stredného radónového rizika. Geotermálne údaje sú k dispozícii na našej webovej stránke – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

- Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje riziká stavebného využitia územia:
 1. výskyt environmentálnych záťaží s vysokou prioritou riešenia (hodnota $K \geq 65$ podľa klasifikácie environmentálnej záťaže v Informačnom systéme environmentálnych záťaží) a podmienky stavebného využitia územia s ich výskytom je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia,
 2. stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vyhodnotenie okresným úradom: Pripomienky akceptované, týkajú sa následného povoľovacieho konania, uvedené v závere tohto rozhodnutia.

- **Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov** – dotknutý orgán, (stanovisko č. KPUPO-2020/23529-2/100177/HI zo dňa v 09. 12. 2020, doručené dňa 10.12.2020):
 - V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ premiestniť texty časti „Kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti“ a „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na stranách 54-55 z bodu 6.12. Odpadové hospodárstvo do bodu č. 6.11. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia
 - V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti“ na strane 54 preformulovať text posledného odstavca nasledovne: *„Na predmetných parcelách sa kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti nevyskytujú. V blízkom okolí k predmetnej lokalite sa nachádza národná kultúrna pamiatka Solivar (ÚZPF 4239/1-9, Košická ul. KN-C č. 5148/1-11; 5148/13-28) vyhlásená za NKP 1. júna 1984. S ťažbou a výrobou soli súvisí aj národná kultúrna pamiatka Solivar s areálom (ÚZPF 369/1-17) nachádzajúca sa v Pamiatkovej zóne Solná Baňa. V roku 1986 zhorel pamiatkový objekt Komory (ÚZPF 369/5). Takmer po 30 rokoch bol objekt zrekonštruovaný a od septembra 2015 jeho priestory slúžia nielen pre expozíciu ťažby soli, ale aj na výstavné, prezentačné, kongresové či vzdelávacie aktivity. NKP Solivar a NKP Solivar s areálom patria medzi významné technické pamiatky na Slovensku.“*
 - Nepožaduje, aby z hľadiska záujmov ochrany pamiatkového fondu zámer zmeny navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám Solivary - Prešov“ nachádzajúci sa v meste Prešov, k. ú. Solivar a k. ú. Prešov (navrhovateľ spoločnosť Kolifaktor, s. r. o., Dvořákovo nábřeží 8, 811 02 Bratislava, IČO: 36 823 848), realizovaný na parcelách KN-C č. 614/1, 614/2, 615/1, 615/2, 615/6, 615/7, 616/1, 616/2 v k. ú. Solivar, KN-C č. 9819/3, 9819/69 v k.ú. Prešov, bol posudzovaný,
 - V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 preformulovať text prvého odstavca nasledovne: *„V katastrálnom území Prešov a k. ú. Solivar Krajský pamiatkový úrad Prešov eviduje tieto archeologické lokality:“*
 - V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 doplniť aj nasledovné evidované archeologické náleziská a ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy nachádzajúce sa v meste Prešov, m. č. Prešov:.,
Archeologické náleziská:

- Vydumanec – poloha Sosninky (južné až juhozápadné úpätie svahu) - keramika a kamenná industria z mladšej až neskorej doby kamennej - sídliskové objekty z praveku, ojedinelé nálezy z mladšieho novoveku - tehelná z prvej polovice 20. storočia
 - Vydumanec – poloha Poľnohospodárske družstvo – sídlisko z doby bronzovej, ojedinelé nálezy z mladšieho novoveku
 - Vydumanec – poloha Skromný hon – sídlisko z doby bronzovej s rozptýlenou sídelnou štruktúrou
 - Kúty – sídlisko z doby bronzovej
- Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:**
- Cemjata – kúpeľný les – nález kamenného sekeromlatu
 - Veterinárna nemocnica – nálezy z mladšej doby bronzovej
 - Volgogradská ul. – urnový hrob z doby bronzovej
 - Volgogradská ul. – TESCO – keramické nálezy a kamenná industria bukovohorskej kultúry a 12. - 13. storočia v sekundárnych polohách – splavená kultúrna vrstva
 - Na rúrkach – nález kamenného sekeromlatu a keramiky z neskorej doby kamennej
 - Pod Skalkou – nálezy z neskorej doby kamennej
 - Kúty a Surdok – nálezy z praveku
 - Záhradná ulica – nálezy z neskorej doby kamennej pri kopaní suterénu
 - Poloha Nižné lúky, Rusínska ul. – nálezy zo včasného stredoveku (6.-7. storočie)“
- V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 doplniť evidované archeologické náleziská a ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy nachádzajúce sa v meste Prešov, m. č. Solivar:„

Archeologické náleziská:

- historické jadro mestskej časti Solivar – územie s evidovanými archeologickými nálezmi (1. písomná zmienka k roku 1288) - poloha Rímskokatolíckeho Kostola Sv. Štefana Kráľa - areál bývalého hradu - NKP, evidovaná v ÚZPF pod č. 368/1-3, zo zberov keramika z 12.-13. storočia
- nadväzná výšinná terasa Ul. Na Brehu a Ul. Pod Hrádkom - súčasť osídleného areálu hradu s doloženým osídlením v dobe bronzovej, vrcholnom stredoveku a novoveku
- cintorín pri Kostole Sv. Štefana – sídlisko z vrcholného stredoveku tehelná z prvej polovice 20. storočia
- Solivarská ul. - pri Kostole Sv. Trojice – v ryhách inžinierskych sietí nálezy zo stredoveku až novoveku
- Námestie osloboditeľov č. 4 (Komory) – vrstvy zo staršieho novoveku, murované konštrukcie, dlažby a vrstvy súvisiace s objektom Soľného skladu
- Lidická ul. – úlomky pravekej keramiky (mladšia doba bronzová)
- Poloha Široké (ľavobrežná terasa Delne medzi komunikáciou do Hanisky a Petrovanskou ulicou) – sieť sídlisk z vrcholného stredoveku - sídliskové objekty zachytené v polohe Prívesového centra, autoservisu a k nemu vedúcej účelovej komunikácie, v trase diaľnice D1, pri ceste do obce Haniska
- Poloha Lominová (v staršej literatúre Šváby) – sídlisko z mladšej doby kamennej (kultúra s lineárnou keramikou, bukovohorská kultúra), neskorej doby kamennej, ojedinelé nálezy z novoveku
- Košická ul., pri sútoku Sekčova a Torysy – sídliská s nálezmi z mladšej doby kamennej (lineárna keramika a bukovohorská kultúra), neskorej doby kamennej (badenská kultúra), mladšej doby bronzovej (zbery), staršej doby železnej, mladšej doby železnej, doby rímskej (zbery) a stredoveku

- Poloha Chmeľové – sídlisko z mladšej doby kamennej (bukovohorská kultúra), opevnená osada z neskorej doby kamennej (badenská kultúra), sídlisko z doby bronzovej a doby rímskej
- Na vysokom brehu Delne – poloha Chmeľnica – sídlisko z praveku (doba bronzová až doba rímska), z včasného až vrcholného stredoveku
- poloha Vyšné tably – sídlisko z praveku (doba bronzová až doba rímska)
- Poloha Za cintorínom – sídlisko z mladšej doby bronzovej (výskumom zachytené objekty v areáli družstva), pri jestvujúcom cintoríne zahĺbené objekty z neskorej doby kamennej (badenská kultúra) a vrcholného stredoveku (12. – 13. storočie)
- Valkovská ul. – sídlisko z mladšej doby bronzovej
- Poloha Debry (pri vodojeme) – výšinné sídlisko z mladšej a neskorej doby kamennej

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

- severne od intravilánu obce pri stavbe vodovodu – nálezy z neskorej doby kamennej
- Poloha „Pastvisko“ - severne resp. severovýchodne? od intravilánu – nálezy z neskorej doby kamennej.
- V dokumente v bode IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických v časti Vplyvy na urbárny komplex a využívanie zeme na strane 89 odstrániť informácie týkajúce sa NKP Solivar s areálom (ÚZPF 369/1-17) a Pamiatkovej zóny Sol'ná baňa, ktoré nie sú súčasťou dotknutej lokality a ani jej blízkeho okolia.
- Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na územiach aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Vyhodnotenie okresným úradom: Pripomienky akceptované, sú formálneho charakteru, upozorňujúce navrhovateľa na nesprávne údaje uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti. Pripomienky sú uvedené v závere tohto rozhodnutia.

- **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnícka 1, 080 01 Prešov** – dotknutý orgán (stanovisko č. ORHZ-PO-2020/000281-156 zo dňa 09. 12. 2020, doručené dňa 11.12.2020), bez pripomienok.

V zákonom stanovenej lehote prejavila záujem v zisťovacom konaní k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti svojim stanoviskom, doručeným dňa 30.11.2020 verejnosť – Združenie domových samospráv, P. O. Box 218, 850 00 Bratislava, v zastúpení Marcelom Slávikom, predsedom združenia.

Predložené stanovisko:

1. „Podľa § 17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby splňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.“

Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska nasledovných ustanovení osobitných zákonov:

- a) Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008, TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.
- b) Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.
- c) Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.
- d) Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona OPaK č. 543/2002 Z.z.
- e) Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
- f) Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá 2 je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/waterframework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.
- g) Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).
- h) Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavené nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.
- i) Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM₁₀, PM_{2,5}. Vplyv PM₁₀ častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia

spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentraciám drobných prachových častíc PM_{2,5} je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.

- j) Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného nad dimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.
- k) Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa § 2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.
- l) Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.
- m) Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č. 442/2002 Z.z.
- n) Požadujeme skontrolovať hydraulický výpočet prietokových množstiev vodných stavieb majúci charakter dynamického výpočtu konštrukcie vodných stavieb, ktorý má vplyv napr. na určenie správneho profilu vodných stavieb (nielen veľkosť, ale aj tvar napríklad potrubí), pričom vypočítava priebeh prietoku vôd vo vodných stavbách počas relevantného času.

Z environmentálneho hľadiska má tento výpočet vplyv na nasledovné:

- preukázanie, že stavba je správnym spôsobom pripojená a zásobovaná vodou
 - preukázanie, že stavba je napojená na funkčnú a ekologickú kanalizáciu splaškových vôd
 - zabezpečenie plynulého odtoku dažďových vôd v čase a prevencia náporových či povodňových vln s prípadným použitím vhodného technického riešenia tzv. odtokových báz
 - zabezpečenie primeranej hydraulickej sily v ORL a tak overenie jej účinnosti v celom priebehu času
 - prípadné prehodnotenie veľkosti vodných stavieb (napr. veľkosť potrubia a retenčnej nádrže), kde sa dá dosiahnuť ich objemové zníženie a tak aj menší nápor na záber pôdy či menšie nároky na vstupoch do výroby týchto vodných stavieb. Tieto výpočty majú byť súčasťou DSP podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona.
- o) Požadujeme výpočet energetickej efektivity v zmysle vyhlášok č.35/2020 Z.z., č.324/2016 Z.z. a 364/2012 Z.z., ktorým sa vykonávajú zákony o energetickej hospodárnosti a certifikácii budov 3 č.318/2019 Z.z., 300/2012 Z.z. a č.555/2005 Z.z. Súčasťou DSP majú byť nasledovné výpočty ako súčasť projektového energetického hodnotenia podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona:
- tepelnotechnický návrh a posúdenie stavebných konštrukcií budovy (základné údaje, posúdenie tepelnotechnických vlastností a hodnotenie podľa EN STN)
 - energetické posúdenie technického systému budovy a stanovenie potreby tepla a energie pre jednotlivé odberné miesta a energetické nosiče
 - posúdenie globálneho ukazovateľa výpočtom potreby dodanej energie, primárnej energie a emisií CO₂.
 - minimálnych tepelnoizolačných vlastností výpočtom (max. hodnota U)
 - určenie minimálnej teploty vnútorného povrchu
 - vypočítanie priemernej výmeny vzduchu Tieto výpočty majú byť súčasťou DSP ako projektové energetické hodnotenie podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona.

- p) Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.
- q) Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekciaenviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.
- r) Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.
- s) Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Vyhodnotenie okresným úradom:

1a – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti, ktorou bolo skladovanie vápenato – horečnatých kalov zo spracovania a výroby soli v bývalom Solivare Prešov. V súčasnosti je rekultivácia plôch po ukončení činnosti spravidla upravená v záverečnom stanovisku vydanom k posúdenej a povolenej činnosti. Vzhľadom k tomu, že prevádzka Solivaru Prešov trvala 439 rokov a využívanie kalových jám bolo ukončené ešte v roku 1997, nebolo a ani nemohlo byť hodnotenie vplyvov tejto činnosti v zmysle zákona 24/2006 Z.z. vykonané.

Z toho dôvodu je potrebné pri dodržaní legislatívnych podmienok hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie postupovať v súlade s § 18 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z., ktorý znie: „(3) Ukončenie navrhovanej činnosti, ktoré je spojené s likvidáciou, sanáciou, rekultiváciou alebo s viac ako jednou z týchto činností, je ako zmena povolenej navrhovanej činnosti samostatným predmetom posudzovania alebo zisťovacieho konania len vtedy, ak také ukončenie navrhovanej činnosti nebolo súčasťou posúdenia navrhovanej činnosti.“

Z citovaného odseku zákona je zrejmé, že vzhľadom k tomu, že sanácia a rekultivácia kalových jám nebola súčasťou posúdenia pôvodnej činnosti, je potrebné navrhovanú činnosť „Sanácia kalových jám“ posudzovať samostatným predmetom posudzovania alebo zisťovacieho konania.

Z uvedeného jasne vyplýva, že sa nejedná o výstavbu, ale o sanáciu pôvodnej činnosti, preto realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje dopravné napojenie, ani nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

1b – d Súčasťou projektu nie je vybudovanie parkovacích plôch. Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1c – Umiestňovanie zastávok hromadnej dopravy nie je v kompetencii navrhovateľa. Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1d – V uvedených ustanoveniach § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nie je uvedené, že potrebné spracovať uvedený dokument, pričom uvedené ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uvádzajú základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny. Opatrenia z hľadiska ochrany prírody a krajiny sú uvedené v rámci predmetného zámeru navrhovanej činnosti.

V súlade so zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v hodnotenom území platí prvý stupeň ochrany. Priamo do riešenej lokality nezasahujú ani územia NATURA 2000. Vplyvy navrhovanej činnosti na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. sa nepredpokladajú. Uvádzame plné znenie citovaných častí (pod vyjadrením k pripomienke), kde sa nič neuvádza o povinnosti spracovať dokument ochrany prírody, ani aký, ale že subjekty sú povinní zahrnúť opatrenia do príslušnej dokumentácie. Dokumentácie ochrany prírody sú citované v Štvrtej časti zákona a špecifikované v § 58, ods. 2. a následných. Príslušné časti dokumentácie EIA sú spracované v zmysle obvyklých požiadaviek na rozsah platných pre 1. stupeň ochrany územia.

DRUHÁ ČASŤ

VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

§ 3 Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia¹⁴⁾ a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.¹⁵⁾

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.

Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti.

1e – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa nejedná o výstavbu, ale o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1f – Pripomienka predstavuje upozornenie na potrebu dodržiavania všeobecne záväzných legislatívnych predpisov alebo technických noriem, ktorých dodržiavaním je navrhovateľ viazaný. Definícia zákona hovorí, že je to Právna norma – alebo súbor právnych noriem - najvyššieho orgánu štátnej moci (zákonodarcu), čiže v súčasnosti spravidla parlamentu. Je to prvotná právna norma, teda norma nadradená druhotným normám, teda normám ostatných

štátnych orgánov. Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách je zákonom podľa tejto definície. Ustanovenia podľa tohto zákona, ale aj iných zákonov je povinnosťou. Zo zámeru jasne vyplýva, že sa nejedná o výstavbu, ale o sanáciu pôvodnej činnosti. Sanácia kalových jám nebude mať vplyv na vody, z čoho vyplýva, že požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

Najbližším ohrozeným povrchovým tokom v blízkosti lokality je rieka Sekčov. Výsledky analýz povrchových vôd nezaznamenali výskyt žiadneho z možných znečisťovateľov a všetky koncentrácie boli pod detekčným limitom, podobne ako pri výsledkoch analýz riečného sedimentu.

Analýzou rizika z roku 2015 bolo dokázané, že areál Solivary nepredstavuje environmentálne riziko zo znečistenia podzemnej vody spôsobeného chloridmi a ropnými látkami a nepredstavuje ani zdravotné riziko zo znečistenia ropnými látkami.

Počas realizácie zásypových prác odpadové vody nebudú vznikať. V čase sucha, prevažne v letných mesiacoch môže vzniknúť za účelom zníženia prašnosti, potreba skrúpania ciest v areály vodou. Skrúpanie ciest bude vykonávané cisternovým vozidlom, vodou dovezenou v cisterne. K ovplyvneniu kvality povrchovej vody môže dôjsť len pri náhlom a nekontrolovanom úniku nebezpečných látok, najmä PHM zo strojov, automobilov do prostredia. Uvedené riziko je možné eliminovať vhodnými technickými a organizačnými opatreniami.

Dotknutá lokalita nezasahuje do žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti ani do vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Na základe uvedených skutočností možno predpokladať, že riziko vplyvov je nepatrné.

Kalové jamy pôsobia v súčasnosti hlavne pri väčších lejakoch ako zberače vody. Po realizácii navrhovanej činnosti dôjde k vyrovnaniu územia, čo znamená, že voda, ktorá nevsiakne do podlažia bude z vyrovnaného územia odtekať.

1g – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa nejedná o výstavbu, ale o sanáciu pôvodnej činnosti. Sanácia kalových jám nebude mať vplyv na vody, z čoho vyplýva, že požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1h – Dotknuté územie je súčasťou Prešovského kraja, okresu Prešov, obce Prešov. Nachádza sa v katastrálnom území Solivar v intraviláne mesta Prešov v priemyselnej zóne. Areál je ohraničený zo severu nákupným domom Tesco a z juhovýchodu nezastavanou plochou v blízkosti, ktorej tečie rieka Sekčov. Kalové polia v súčasnom stave sú rušivým prvkom scenérie krajiny a predstavujú aj určité možné rizika úrazov pre osoby pohybujúce sa v ich okolí. Ich využitie na pôvodný účel už nie možné, ani žiaduce.

1i) Zámer nebude mať žiadny vplyv na kvalitu ovzdušia nakoľko sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1j) Zo zámeru jasne vyplýva, že sa nejedná o výstavbu, ale o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1k) Kalové polia v súčasnom stave sú rušivým prvkom scenérie krajiny a predstavujú aj určité možné rizika úrazov pre osoby pohybujúce sa v ich okolí. Ich využitie na pôvodný účel už nie možné, ani žiaduce. Navrhovaná zmena je vzhľadom na popísaný a zdôvodnený stav v tomto oznámení nevyhnutná. Variantné riešenie v tomto prípade vzhľadom na ukončenie prevádzky Solivaru a nevyhnutnosť riešenia súčasného stavu kalových jám neexistuje. Pri synergickom posúdení činnosti Zasýpanie kalových jám a vzniku stabilizovanej estetickej plochy s možnosťou jej ďalšieho využitia v prospech dotknutého obyvateľstva (zlepšenie občianskej vybavenosti) dochádza k pozitívnym vplyvom na životné prostredie.

1l – V kalových jamách boli skladované vápenato – horečnaté kaly z výroby a spracovania solí.. V roku 2016 poveril navrhovateľ Kolifaktor, s.r.o. spoločnosť DEKONTA Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Odeská 49, 821 06 Bratislava, Slovenská republika na vykonanie Environmentálneho auditu na lokalite „Areál Solivary Prešov“. Súčasťou auditu boli aj kalové jamy. Na základe vyhodnotenia archívnych podkladov a aktuálnych výsledkov

environmentálneho auditu nie je dôvod predpokladať, že lokalita predstavuje environmentálne a zdravotné riziko. Následne boli kaly po viacnásobných skúškach certifikované a environmentálne zhodnotené. Pred zasýpaním jám bude vykonaná stabilizácia dna a jeho vysušenie vápnom. Následne budú jamy zasýpané zeminou, štrkom a recyklovaným kamenivom. Ako zásypový materiál nebude použitý materiál, ktorý je klasifikovaný ako odpad, ani žiadny taký materiál, ktorý by ohrozoval životné prostredie, alebo zdravie ľudí.

Na základe toho nie je reálny predpoklad, aby mohlo dôjsť pri realizácii navrhovanej činnosti ku kontaminácii horninového prostredia. Ku kontaminácii by mohlo dôjsť len v prípade mimoriadnych udalostí (havária, porucha mechanizmov). Tieto rizika budú eliminované organizačnými a technickými opatreniami na strane dodávateľov.

1m – Navrhovaná činnosť neprodukuje žiadne technologické odpadové vody a teda nepredpokladáme zvýšené riziko kontaminácie podzemných a povrchových vôd. Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1n – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1o – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti a nie výstavbu budov. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1p – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ je v súlade s územným plánom mesta

Prešov. Mesto Prešov má platný územný plán v znení Zmeny a doplnky 2017 ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA PREŠOV, ktorý schválilo Mestské zastupiteľstvo mesta Prešov - číslo uznesenia a dátum schválenia : 17/2018 zo dňa 12.12.2018.

1q – Navrhovaná činnosť neprodukuje žiadne odpady. Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

1r – Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje žiadny dodatočný záber pôdy (ani lesných pozemkov).

1s – Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje žiadny dodatočný záber pôdy (ani lesných pozemkov). Naopak, jej realizáciou dôjde k revitalizácii brownfieldu a k možnosti jeho následného využitia.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4.“ Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až p) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „Sanácia kalových jám“ prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.

V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Sanácia kalových jám“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do

záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.

2. Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: „Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.“; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“. Podľa §8 zákona o životnom prostredí „Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.“ Podľa §10 zákona o životnom prostredí „Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti.“

Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

- i. Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia
- ii. Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesi recyklátov živočíšnych materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.
- iii. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravdomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).
- iv. Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.
- v. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basichtml/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

- vi. Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmerneniaoznamenania-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.
- vii. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.
- viii. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.
- ix. Na povrchy cestných komunikácií požadujeme použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prímiesou recyklovaných plastov.
- x. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bioodpadu označeného hnedou farbou. Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.
- xi. Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Vyhodnotenie okresným úradom:

2i – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2ii – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti, ktorou bolo skladovanie vápenato - horečnatých kalov zo spracovania a výroby soli v bývalom Solivare Prešov. Ako zásypový materiál má navrhovateľ dodávateľským spôsobom pripravené akreditovanou skúškou certifikované recyklované kamenivo a štrk s prímiesou jemnozrnnej zeminy s preukaznou skúškou pre posúdenie vhodnosti.

2iii – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2iv – Súčasťou projektu nie je vybudovanie parkovacích plôch. Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2v – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2vi – Cieľom zámeru je sanácia pôvodnej činnosti nie výstavba. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2vii – Cieľom zámeru je sanácia pôvodnej činnosti nie výstavba budov. Z uvedeného vyplýva, že požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2viii – Cieľom zámeru je sanácia pôvodnej činnosti nie výstavba budov. Z uvedeného vyplýva, že požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2ix – Zo zámeru jasne vyplýva, že sa jedná o sanáciu pôvodnej činnosti a nie výstavbu cestných komunikácií. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2x – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti a nie prevádzku. Požiadavka je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

2xi – Navrhovaná činnosť „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti. Požiadavka vypracovania projektu dekonštrukcie po jeho dožití je vzhľadom k navrhovanej činnosti irelevantná.

3. Podľa čl. 55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu.“.

Podľa §1 Stavebného zákona „(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.“ Územné rozhodnutie je záverečným procesom územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia; v zmysle citovaného ustanovenia zákona to musí byť v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja.

Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

- xii. Navrhovateľ vysadí v obci Prešov 30 ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.
- xiii. Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.
- xiv. Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: <https://showyourstripes.info/>) Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie

zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-olioperational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

- xv. Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Podmienky uvedené v bodoch xiii) až xvi) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.

Vyhodnotenie okresného úradu:

3xii – Zmena navrhovanej činnosti je zameraná na sanáciu pôvodnej činnosti s cieľom odstránenia negatívnych dopadov súčasného stavu na životné prostredie, čo predstavuje environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Vzhľadom k uvedenému, je táto požiadavka irelevantná.

3xiii – Zmena navrhovanej činnosti predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti, nepredstavuje výstavbu budov. Požiadavka výstavby nehnuteľného umeleckého diela neoddeliteľného od samotnej stavby, je vzhľadom k povahe navrhovanej činnosti irelevantná.

3xiv – Z posúdenia navrhovanej zmeny činnosti z hľadiska tepelnej mapy, máp vodných útvarov, máp sucha, máp zrážok a teploty vzduchu vyplýva, že navrhovaná činnosť v nebude mať vplyv na klimatické zmeny na Slovensku.

V strategickom dokumente Slovenskej republiky "Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" sa konštatuje, že v súčasnosti nie je možné na lokálnej úrovni v SR hovoriť o systémovom prístupe k adaptácii. Zmena klímy a jej dôsledky na územie, obyvateľstvo alebo hospodárstvo nie sú štandardnou súčasťou plánovacích procesov rozvoja miest a regiónov v SR. Nie sú definované kritériá pre rozhodovanie subjektov verejnej správy ohľadom na zmierňovanie dôsledkov zmeny klímy v sídlach a chýbajú aj metodiky a záväzné postupy pre lokálnu adaptáciu. Navrhovateľ pri svojej činnosti bude uplatňovať opatrenia primerane rozsahu a charakteru svojej činnosti v súlade s implementačnými podmienkami stratégie.

3xv – Požiadavka je vzhľadom k zmene navrhovanej činnosti irelevantná, nakoľko „Sanácia kalových jám“ predstavuje svojou povahou sanáciu pôvodnej činnosti a nie prevádzku, pri ktorej by vznikala rozložiteľný odpad.

4. Podľa článku 45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“

Podľa čl. 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“

Podľa § 24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa § 24 ods. 1 písm. i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplňujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na predložení uvedených podkladov rozhodnutia trváme; na základe našich skúseností však vieme, že úrad si neplní svoje zákonné povinnosti dôsledne a tak sme nútení využívať opravné prostriedky (odvolania). Ak sa chce navrhovateľ vyhnúť prípadným komplikáciám, odporúčame aby proaktívne zaslal podklady nášmu združeniu, resp. si rezervoval konzultáciu s našim združením a zabezpečil tak svoju konštruktívnu súčinnosť.

5. Podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 „Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povoľovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účastnej na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“ Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru č. 43/2006 Z.z. má verejnosť právo efektívne presadzovať svoje práva a záujmy pričom štátne orgány majú povinnosť realizáciu tohto práva efektívne zabezpečiť. **Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl. 41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl. 4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl. 6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania.**

Podľa § 63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v

záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“; v dôsledku §64 zákona EIA sa konzultáciu vykoná na zvolanom ústnom pojednávaní podľa §21 Správneho poriadku, ktorú má príslušný úrad povinnosť zvolať, ak si verejnosť uplatní svoje právo na konzultáciu podľa §63 ods.1 zákona EIA, posledná veta.

Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa § 63 zákona EIA č. 24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

- a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti,
- b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
- c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami,
- d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
- e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

§ 65 g Prechodné ustanovenia

Počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

(1) Počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v konaniach, v ktorých sa vyžaduje vykonanie prerokovania alebo konzultácie, alebo ich vykonanie žiada účastník konania, rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán alebo dotknutá obec, sa tieto úkony vykonajú písomne v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe; príslušný orgán upovedomí navrhovateľa, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a ostatných účastníkov konania o tom, v akej lehote je možné podávať pripomienky k dokumentácii alebo k určenému rozsahu hodnotenia.

Konzultácie k navrhovanej činnosti sú zabezpečené počas celého procesu zisťovacieho konania. Konzultácie v rámci konania o posudzovaní vplyvov môžu byť vykonávané ako ústne alebo písomné konzultácie. Písomné konzultácie sú zabezpečené počas celého konania o posudzovaní vplyvov prostredníctvom zasielania písomných stanovísk.

Okresnému úradu Prešov bolo dňa 01.03.2021 elektronickou poštou doručené stanovisko Združenia domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava, v zastúpení Laurou Jurkovičovou, riaditeľkou združenia, označené ako písomná konzultácia podľa § 63 a § 65 zákona EIA.

V stanovisku sa uvádza:

„Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA. Z dôvodu zásady zdržanlivosti ZDS vlastné vyhodnotenie a pripomienky k zámeru nezasiela. • Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. •Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne

potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.“

Okresný úrad Prešov akceptoval podmienky uvedené v doručených stanoviskách a uviedol ich vo výroku tohto rozhodnutia resp. v časti Záver tohto rozhodnutia.

Ostatné dotknuté subjekty sa v zákonom stanovenej lehote nevyjadrili. Podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Vyhodnotenie

Okresný úrad Prešov v rámci zisťovacieho konania posúdil zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Prihliadal pritom na stanoviská doručené k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti od zainteresovaných subjektov, pričom zistil, že vznesené požiadavky sa v prevažnej miere vzťahujú na spracovanie ďalších stupňov projektovej dokumentácie stavby a ich riešenie je v pôsobnosti iných orgánov v konaniach podľa osobitných predpisov, preto ich zahrnul do odporúčaní pre povolenie konanie.

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná v Prešovskom kraji, v okrese Prešov, v meste Prešov, v k.ú. Solivar, mimo obytnej zóny. Identifikované negatívne vplyvy na zložky prírodného prostredia sú veľmi malé až zanedbateľné, pričom z hľadiska využívania týchto zložiek tieto vplyvy nevytvárajú priame hrozby. Účinok možných negatívnych vplyvov bude eliminovaný prevádzkovými opatreniami. Písomné stanoviská od subjektov, ktoré ich nedoručili v lehote podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa považujú za súhlasné.

Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplynulo, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, po zohľadnení podmienok uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, je prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie. Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a prírodné prostredie. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k funkčnému využitiu územia pre ktoré bolo a je určené. Navrhovanou činnosťou nebude narušená ekologická stabilita a únosnosť jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. životného prostredia ako celku poprepájaného vzájomnými interakciami.

V rámci zisťovacieho konania *okresný úrad* nezistil žiadne skutočnosti, ktoré môžu byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad dospel k záveru, že činnosť nespôsobí vážny alebo podstatný vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia v dotknutom území, ako aj v území dotknutého Mesta Prešov a rozhodol, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter zmeny navrhovanej činnosti, nebudú produkované emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívne vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov. Riziká zmeny navrhovanej činnosti sa pohybujú v spoločensky prijateľnej miere a je možné im predchádzať opatreniami na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplynulo, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o navrhovanej činnosti,

po zohľadnení podmienok uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, je prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Na základe uvedených skutočností nie je predpoklad, že by sa v rámci povinného hodnotenia podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, získali akékoľvek nové skutočnosti o vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie oproti tým, ktoré sú popísané v oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

Záver

Okresný úrad pri rozhodovaní o tom, či sa zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie prihliadal na stanoviská predložené k oznámeniu o zmene, § 29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a primerane použil kritéria pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Pre zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie určil okresný úrad v zmysle § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podmienky, ktoré sú presne špecifikované.

Okresný úrad na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, vyjadrení dotknutých subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie konštatuje, že nie sú ohrozené ani neprimerane obmedzené alebo ohrozené práva a oprávnené záujmy subjektov konania a preto rozhodol tak, ako je u vedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti vyplynuli niektoré požiadavky, ktoré odporúčame zohľadniť pri príprave projektovej dokumentácie pre následné povolenia podľa osobitných predpisov:

- V časti III. v podkapitole 6.17 Environmentálne záťaž, znečistenie horninového prostredia odporúčame doplniť informácie o environmentálnych záťažoch, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území mesta Prešov.
- V časti III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti v podkapitole 6.3 Geologické pomery odporúčame doplniť informácie o geodynamických javoch územia. V záujmovom území sa nevyskytujú svahové deformácie, avšak územie sa nachádza v blízkosti rajónu potenciálne nestabilných území. Potenciálne nestabilné územia sú územia s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zosúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Výsledky inžinierskogeologického prieskumu sú spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. al., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava (<http://apl.geology.sk/atlassd/>). 4.
- V časti III. v podkapitole 6.23 Pôsobenie stresových faktorov v sledovanom regióne je spomínaná seizmicita územia. Odporúčame túto informáciu doplniť podľa normy STN EN 1998-1/NA/Z2 s aktualizovanou mapou seizmického ohrozenia Slovenska.
- Na základe stanoviska Krajského pamiatkového úradu Prešov č. KPUPO-2020/23529-2/100177/HI zo dňa v 09. 12. 2020, v predmetnom dokumente premiestniť texty časti „Kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti“ a „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na stranách 54-55 z bodu 6.12. Odpadové hospodárstvo do bodu č. 6.11. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia 2. V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti“ na strane 54 preformulovať text posledného odstavca nasledovne: „Na predmetných parcelách sa kultúrno-historické pamiatky a pozoruhodnosti nevyskytujú. V blízkom okolí k predmetnej lokalite sa nachádza národná kultúrna pamiatka Solivar (ÚZPF 4239/1-9, Košická ul. KN-C č. 5148/1-11;

5148/13-28) vyhlásená za NKP 1. júna 1984. S ťažbou a výrobou soli súvisí aj národná kultúrna pamiatka Solivar s areálom (ÚZPF 369/1-17) nachádzajúca sa v Pamiatkovej zóne Sol'ná Baňa. V roku 1986 zhorel pamiatkový objekt Komory (ÚZPF 369/5). Takmer po 30 rokoch bol objekt zrekonštruovaný a od septembra 2015 jeho priestory slúžia nielen pre expozíciu ťažby soli, ale aj na výstavné, prezentačné, kongresové či vzdelávacie aktivity. NKP Solivar a NKP Solivar s areálom patria medzi významné technické pamiatky na Slovensku.“

- V časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 preformulovať text prvého odstavca nasledovne: „V katastrálnom území Prešov a k. ú. Solivar Krajský pamiatkový úrad Prešov eviduje tieto archeologické lokality:“
- ✓ V dokumente Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Sanácia kalových jám“ v časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 doplniť aj nasledovné evidované archeologické náleziská a ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy nachádzajúce sa v meste Prešov, m. č. Prešov:„

Archeologické náleziská:

- Vydumanec – poloha Sosninky (južné až juhozápadné úpätie svahu) - keramika a kamenná industria z mladšej až neskorej doby kamennej - sídliskové objekty z praveku, ojedinelé nálezy z mladšieho novoveku - tehelná z prvej polovice 20. storočia
- Vydumanec – poloha Poľnohospodárske družstvo – sídlisko z doby bronzovej, ojedinelé nálezy z mladšieho novoveku
- Vydumanec – poloha Skromný hon – sídlisko z doby bronzovej s rozptýlenou sídelnou štruktúrou
- Kúty – sídlisko z doby bronzovej

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

- Cemjata – kúpeľný les – nález kamenného sekeromlatu
- Veterinárna nemocnica – nálezy z mladšej doby bronzovej
- Volgogradská ul. – urnový hrob z doby bronzovej
- Volgogradská ul. – TESCO – keramické nálezy a kamenná industria bukovohorskej kultúry a 12. - 13. storočia v sekundárnych polohách – splavená kultúrna vrstva
- Na rúrkach – nález kamenného sekeromlatu a keramiky z neskorej doby kamennej
- Pod Skalkou – nálezy z neskorej doby kamennej
- Kúty a Surdok – nálezy z praveku
- Záhradná ulica – nálezy z neskorej doby kamennej pri kopaní suterénu
- Poloha Nižné lúky, Rusínska ul. – nálezy zo včasného stredoveku (6.-7. storočie)“
- ✓ V časti „Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality“ na strane 54 doplniť evidované archeologické náleziská a ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy nachádzajúce sa v meste Prešov, m. č. Solivar:„

Archeologické náleziská:

- historické jadro mestskej časti Solivar – územie s evidovanými archeologickými nálezmi (1. písomná zmienka k roku 1288) - poloha Rímskokatolíckeho Kostola Sv. Štefana Kráľa - areál bývalého hradu - NKP, evidovaná v ÚZPF pod č. 368/1-3, zo zberov keramika z 12.-13. storočia
- nadvážná výšinná terasa Ul. Na Brehu a Ul. Pod Hrádkom - súčasť osídleného areálu hradu s doloženým osídlením v dobe bronzovej, vrcholnom stredoveku a novoveku
- cintorín pri Kostole Sv. Štefana – sídlisko z vrcholného stredoveku tehelná z prvej polovice 20. storočia
- Solivarská ul. - pri Kostole Sv. Trojice – v ryhách inžinierskych sietí nálezy zo stredoveku až novoveku
- Námestie osloboditeľov č. 4 (Komory) – vrstvy zo staršieho novoveku, murované konštrukcie, dlažby a vrstvy súvisiace s objektom Sol'ného skladu
- Lidická ul. – úlomky pravekej keramiky (mladšia doba bronzová).
- Poloha Široké (ľavobrežná terasa Delne medzi komunikáciou do Hanisky a Petrovanskou ulicou) – sieť sídlisk z vrcholného stredoveku - sídliskové objekty zachytené v polohe Prívesového centra, autoservisu a k nemu vedúcej účelovej komunikácie, v trase diaľnice D1, pri ceste do obce Haniska

- Poloha Lominová (v staršej literatúre Šváby) – sídlisko z mladšej doby kamennej (kultúra s lineárnou keramikou, bukovohorská kultúra), neskorej doby kamennej, ojedinelé nálezy z novoveku
 - Košická ul., pri sútoku Sekčova a Torysy – sídliská s nálezmi z mladšej doby kamennej (lineárna keramika a bukovohorská kultúra), neskorej doby kamennej (badenská kultúra), mladšej doby bronzovej (zbery), staršej doby železnej, mladšej doby železnej, doby rímskej (zbery) a stredoveku
 - Poloha Chmeľové – sídlisko z mladšej doby kamennej (bukovohorská kultúra), opevnená osada z neskorej doby kamennej (badenská kultúra), sídlisko z doby bronzovej a doby rímskej
 - Na vysokom brehu Delne – poloha Chmeľnica – sídlisko z praveku (doba bronzová až doba rímska), z včasného až vrcholného stredoveku
 - poloha Vyšné tably – sídlisko z praveku (doba bronzová až doba rímska)
 - Poloha Za cintorínom – sídlisko z mladšej doby bronzovej (výskumom zachytené objekty v areáli družstva), pri jestvujúcom cintoríne zahĺbené objekty z neskorej doby kamennej (badenská kultúra) a vrcholného stredoveku (12. – 13. storočie)
 - Valkovská ul. – sídlisko z mladšej doby bronzovej
 - Poloha Debry (pri vodojeme) – výšinné sídlisko z mladšej a neskorej doby kamennej
- Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:**
- severne od intravilánu obce pri stavbe vodovodu – nálezy z neskorej doby kamennej
 - Poloha „Pastvisko“ - severne resp. severovýchodne? od intravilánu – nálezy z neskorej doby kamennej.
 - V dokumente v bode IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických v časti Vplyvy na urbárny komplex a využívanie zeme na strane 89 odstrániť informácie týkajúce sa NKP Solivar s areálom (ÚZPF 369/1-17) a Pamiatkovej zóny Soľná baňa, ktoré nie sú súčasťou dotknutej lokality a ani jej blízkeho okolia.
 - Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na územiach aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia dorúčením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov a nadobudnutí právoplatnosti.

PaedDr. Miroslav Benko, MBA
vedúci odboru

Doručí sa (elektronicky):

1. **Kolifaktor, s.r.o.**, Dvořákovo nábrežie 8, 811 02 Bratislava
2. **Združenie domových samospráv**, Rovniankova 14, P.O.Box 218, 851 02 Bratislava

Zasiela sa podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (elektronicky)

Dotknutá obec:

1. **Mesto Prešov**, Hlavná 73, 080 01 Prešov

Povoľujúci orgán:

1. **Mesto Prešov, stavebný úrad**, Jarková 26, 080 01 Prešov

Rezortný orgán:

1. **Ministerstvo životného prostredia SR**, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Dotknutý orgán:

1. **Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie**, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠVS, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
2. **Okresný úrad Prešov**, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek ŠSOO, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
3. **Okresný úrad Prešov**, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
4. **Okresný úrad Prešov**, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠSOH, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
5. **Okresný úrad Prešov**, odbor pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
6. **Okresný úrad Prešov**, pozemkový a lesný odbor, Masarykova 10, 080 01 Prešov
7. **Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia**, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
8. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove**, Hollého 5, 080 01 Prešov
9. **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove**, Požiarnická 1, 080 01 Prešov
10. **Krajský pamiatkový úrad**, Hlavná 115, 080 01 Prešov
11. **Ministerstvo obrany SR**, Komenského 39/A, 040 01 Košice

